

Abant Sosyal Bilimler Dergisi
Journal of Abant Social Sciences

2023, 23(3): 1721-1743, doi: 10.11616/asbi.1328784

İngiliz Dış Politikasında Rusya-Ukrayna Savaşı: Putin Hükümetinin Güvenlikleştirilmesi

The Russia-Ukraine War in English Foreign Policy: Securitization of the Putin Government

Melih DİNÇER¹

Geliş Tarihi (Received): 17.07.2023

Kabul Tarihi (Accepted): 14.11.2023

Yayın Tarihi (Published): 30.11.2023

Öz: Bu akademik çalışmada İngiltere'nin Putin hükümetini güvenleştirdiği iddia edilmektedir. Bu makalenin amacı İngiltere'nin Putin hükümetini nasıl güvenleştirdiğini analiz etmektir. Dönemin Başbakanları Boris Johnson ve Liz Truss ve mevcut Başbakan Rishi Sunak'ın açıklamaları, başbakanlık ofisinin resmi açıklamaları, İngiltere Parlamentosu'ndaki Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'nın görüşme kayıtları ve İngiliz gazeteleri analiz edilmektedir. Boris Johnson, Liz Truss ve Rishi Sunak dönemlerindeki dış politika analiz edilmektedir. YouGov kuruluşunun yaptığı anketler kullanılmıştır. Yapılan analizin sonucunda, Putin rejiminin Avrupa ülkelerinin güvenliği için varoluşsal bir tehdit olarak algılandığı sonucuna varılmıştır. İngiliz hükümetleri Putin hükümetine karşı siyasal ve olağanüstü önlemler alınmasına karar vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Güvenleleştirme, İngiltere, Ukrayna-Rusya Savaşı, Putin Hükümeti, Avrupa Güvenliği.

&

Abstract: In this academic study, it is claimed that England securitized the Putin government. The aim of this article is to analyse how England securitized the Putin government. Statements of then Prime Ministers Boris Johnson and Liz Truss and current Prime Minister Rishi Sunak, official statements of prime minister's office, meeting records of the House of Commons and the House of Lords in the UK Parliament, and English newspapers are analysed. The foreign policy during periods of Boris Johnson, Liz Truss and Rishi Sunak is analysed. Surveys made by YouGov Corporation are used. As a consequence of analysis, it is concluded that the Putin regime has been perceived as an existential threat to the security of European countries. English governments decided that political and extraordinary measures should be taken against the Putin government.

Keywords: Securitisation, England, Ukraine-Russia War, Putin Government, European Security.

Atıf/Cite as: Dinçer, M. (2023). İngiliz Dış Politikasında Rusya-Ukrayna Savaşı: Putin Hükümetinin Güvenleleştirilmesi. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(3), 1721-1743. doi: 10.11616/asbi.1328784

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asbi/policy>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University, Since 2000 – Bolu

¹ Dr., Melih Dinçer, Bağımsız Araştırmacı, melihdincerr@gmail.com.

1. Giriş

Rusya Federasyonu'nun Ukrayna topraklarını işgal etmesi Avrupa Birliği'nin ve İngiltere'nin güvenlik kaygıları yaşamasına sebep olmuştur. Bu güvenlik kaygıları başta geleneksel güvenlik yaklaşımlarının argümanlarına uygun olarak askeri sektörden kaynaklanmaktadır. İngiltere, Fransa ve Almanya gibi ülkelerin içinde bulunduğu birçok Avrupa ülkesi Rusya'ya karşı politikalarını revize etme ihtiyacı duymuştur (Bujon ve Mendras, 2022: 35). Özellikle, NATO üyesi ülkeler ve G7 ülkeleri güçlü bir dayanışma örneği sergileyerek Rusya'ya karşı tek bir sesle hareket etmeye başlamışlardır. Bu ülkelerin en önemli dış politika adımı Rusya'ya yönelik ağır yaptırımlar uygulamaları olmuştur. İngiltere Putin ile birlikte yakın çevresine ve genel olarak Rusya'ya ağır ekonomik yaptırımlar uygulamaya başlamıştır. Ülkedeki politikacılar ve basın kuruluşları Rusya'nın Avrupa'nın güvenliği için büyük bir tehdit olduğunu öne sürmüşlerdir. Rus tehdidinin ve yaptırımların halk tarafından onaylandığı görülebilmektedir (YouGov, 2022a; YouGov, 2022b).

Bu makalede İngiltere'nin Putin rejimini güvenikleştirdiği argümanı ileri sürülmektedir. Güvenikleştirici aktörler olarak dönemin Başbakanları Boris Johnson ve Liz Truss, mevcut görevdeki Başbakan Rishi Sunak, İngiliz gazeteleri, İngiltere Parlamentosu ve vekiller sıralanabilir. Varoluşsal tehdit Putin rejimidir. Referans nesnesi Avrupa'nın güvenliğidir. Tehdidin kaynaklandığı alan ise askeri sektördür. Putin rejimi Rusya'nın önemli boyuttaki askeri gücünü Ukrayna topraklarında kullandığı ve bir saldırı başlattığı için İngiltere bu meseleyi tamamen askeri bir tehdit olarak algılamaktadır. Ayrıca, İngiliz politikacılar Avrupa'nın güvenliğini İngiltere'nin güvenliğiyle birleştirmektedirler. Avrupa'da gücü artacak ve yayılacak olan bir Rusya'nın demokratik Avrupa değerlerine ve uluslarına çok büyük bir tehdit oluşturduğunu düşünmektedirler.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi Avrupa ülkelerinin "öteki" olarak tanımladıkları Rusya'ya karşı politikalarını sertleştirmelerine yol açmıştır. Ayrıca, Rusya'dan algıladıkları güvenlik tehdidinin de canlanmasına sebep olmuştur (Erol ve Başaran, 2022: 13). Rusya-Ukrayna Savaşı aslında temel olarak Avrupa güvenliğini ilgilendiren bir meseledir. Bu savaş genel olarak Avrupa haritasının değişmesine yol açacak dinamikleri barındırmaktadır. Ukrayna'nın toprak kaybetmesi ve Rusya'nın yeni bölgeleri ilhak etmesi Avrupa ülkeleri için bir güvenlik tehdididir. Bu sebeple genel olarak değerlendirildiğinde bu savaşın Avrupa için bir güvenlik tehdidi olduğu ileri sürülebilir. Avrupa güvenliği Avrupa'daki ülkelerin toprak bütünlüğünün NATO ve Avrupa ülkelerinin kendi dayanışmalarıyla korunması anlamına gelir. Özel olarak İngiltere için ne anlama geldiğine bakıldığında, hem askeri hem de siyasal olarak bu savaşın bir tehdit olduğu ifade edilebilir. Öncelikle, AB ülkelerinin güvenliğiyle İngiltere'nin güvenliği birbirleriyle ilişkili meselelerdir. Hollanda, Belçika ve Fransa gibi ülkelerin tehdit altına girmesi demek Rusya ile İngiltere'nin karşı karşıya gelmesi anlamına gelir. Baltık'tan Manş denizine kadar olan bölgede yaşanması muhtemel istikrarsızlıklar aynı zamanda İngiltere için sosyal ve siyasal krizlerin doğmasına sebep olabilir. Örneğin, Avrupalı bir göçmen akını bu konuda İngiltere'nin problemlerinin başında gelir. Ukrayna'dan çok sayıda insan İngiltere ve Avrupa'nın başka ülkelerine göç etmiştir. Bu durum bölgesel demografik sorunlara yol açacaktır. Rusya-Ukrayna Savaşı bölgesel olarak ve özel olarak İngiltere için siyasal, sosyal ve askeri sorunlara gebe bir durumdadır. Bu meselenin diğer boyutu da Putin rejimidir. Putin hükümeti İngiltere için bir güvenlik sorunu olarak algılanmaktadır. Başkan Putin'in 2018 yılında Salisbury'de eski bir ajanını zehirlemesi ve öldürmeye çalışması İngiltere'nin kendisini aşağılanmış hissetmesine yol açmıştır. Başka bir devletin İngiliz topraklarında operasyon yapması siyasal olarak ciddi bir sorundur. Bu sebeple Putin rejimi ile İngiltere arasındaki ilişkilerin zaten sorunlu olduğunu ve bu savaşla birlikte tamamen bozulduğunu ifade etmek yerinde olacaktır. Bu savaş zaten sorunlu olan ilişkileri daha da kötüleştirmiştir. Başkan Putin ile İngiltere arasındaki ilişkiler Rusya-Ukrayna Savaşı ile bağlantılıdır. Putin hükümeti zaten otoriter olduğu için Ukrayna'daki politikalarının yönetim şekliyle ilişkili olduğu ifade edilebilir.

24 Şubat 2022 günü başlayan savaşın detaylarına bakıldığında Avrupa güvenliğiyle bağlantısı daha iyi kurulabilir. Öncelikle, ABD'nin tam bir şekilde Avrupa ülkelerine destek verdiği görülmektedir. ABD Avrupa ülkeleriyle dayanışma içerisinde Ukrayna'ya silah desteği vermektedir. 2014 yılından beri, Amerika Birleşik Devletleri Ukrayna'ya 46,7 milyar dolardan daha fazla güvenlik yardımı vermiştir. Bu

yardımın amacı Ukrayna'nın askeri olarak Rusya'ya karşı toprak bütünlüğünü savunmasını kolaylaştırmaktır (U.S. Department of State, 2023). Savaşın başlangıcında Rusya'nın kısa sürede zafer kazanma ihtimali bulunuyor olsa da, NATO üyelerinin büyük askeri desteğiyle Ukrayna ayakta durmaktadır. Buna rağmen, Rusya, saldırıları sonucunda üstünlük sağlamış ve Ukrayna'nın dört bölgesini ilhak etmiştir. Bu bölgeler Donetsk, Luhansk, Herson ve Zaporijya olarak sıralanabilir (Aljazeera, 2022). Kiev yönetimi kaybettiği yerleri geri almak ve üstünlüğünü sağlamak için karşı saldırıya geçmiştir. Bu ortamda iki tarafın da kayıpları çok yüksektir. Ukrayna ve Rusya'nın savaşta ölen veya yaralanan askerlerinin toplam sayısı 500 bine yaklaşmıştır (New York Times, 2023). Bu çok büyük bir sayı olarak ön plana çıkmaktadır. Ukrayna'nın karşı saldırısı üzerine Rus orduları Herson'dan çekilmişlerdir. Bu kazanım Ukrayna'da büyük bir zafer olarak değerlendirilmiştir. Savaş devam etmektedir ve Ukrayna'ya NATO desteği de sürmektedir. Ukrayna Batı ülkelerinden tank ve çeşitli silahlar almaktadır. Bu ülkelerin içinde İngiltere de vardır. İngiltere verdiği destekle Putin hükümeti yönetimindeki Rusya'yı tehdit olarak algıladığını göstermektedir.

İngilizlerin bu yaklaşımına karşın, Başkan Putin başlattığı operasyonun sebepleri arasında Ukrayna'yı Neo-Nazilerden temizlemeyi, Ukrayna'ya tarafsızlık statüsünün verilmesini sağlamayı ve ülkeyi askerden arındırmayı göstermiştir. Ukrayna'daki Rusların Neo-Nazilerin tehdidi altında olduğunu ve soykırıma maruz kaldıklarını iddia etmiştir. Ayrıca, Ukrayna'nın NATO üyesi olmaması Putin'in kırmızı çizgisi olarak ifade edilebilir. Ukrayna'nın NATO üyesi olması Rusya Federasyonu için direkt bir ulusal tehdit olarak algılanmaktadır.² Çalışmanın bundan sonraki kısımlarında literatür taraması, araştırmanın önemi, araştırmanın yöntemi, teorik yaklaşım, analiz ve sonuç bölümleri ifade edilecektir.

2.Literatür Taraması, Araştırma Sorusu ve Çalışmanın Önemi

Literatürde yapılan çalışmaları altı başlık altında sınıflandırmak mümkündür: savaşın ekonomik etkileri, Ukrayna'da halk sağlığı, enerji politikaları, mülteci krizi, küresel gıda krizi ve Ukrayna'ya askeri yardım. Birincisi, savaşın dünya borsaları ve ABD ile Avrupa ülkeleri üzerindeki ekonomik etkileri analiz edilmiştir (Boungou ve Yatié, 2022: 1; Mbah ve Wasum, 2022: 144). Rand Corporation Başkanının başdanışmanlarından olan Brian Michael Jenkins (2023) savaşın Avrupa ülkelerinin ve ABD'nin ekonomisi üzerinde ağır etkileri olduğunu ifade etmektedir. Yazar, üç temel ekonomik etkiden bahsetmektedir. Birincisi, savaş ABD ekonomisini olumsuz etkilemiştir. Ukrayna'ya verilen askeri yardımlar ABD ekonomisi üzerinde büyük bir yük oluşturmuştur. ABD Ukrayna'ya 46,7 milyar dolardan daha fazla yardım yapmıştır. Bu bütçe eğer savaş olmasaydı muhtemelen sosyal paketler veya sağlık harcamaları için kullanılabilirdi. İkincisi, savaş pandeminin ekonomik sonuçlarını daha şiddetli hâle getirmiştir. Üçüncüsü, bu savaşla dünyada ekonomik olarak Rusya izole edilmiştir, bu durum ABD için ekonomik bir zafer olarak değerlendirilebilir (Jenkins, 2023).

Literatürdeki ikinci başlık Ukrayna'daki halk sağlığıdır. Savaşın Ukrayna'da kamu sağlığını olumsuz etkilediğini anlatan ve sağlık çalışanları üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar yayınlanmıştır. Ayrıca, sivillerin öldürüldüğü rapor edilmiştir (Ahsan, 2022: 896). Ukrayna'nın Buça kentinde sivillerin ölmesi Batılı ülkeler, Kiev rejimi ve Rusya arasında sorun olmuştur. Batılı ülkeler Rusya'nın savaş suçu işlediğini ve yaklaşık 300 sivil katlettiğini ifade ederken, Putin hükümeti iddiaları reddetmektedir. Buça'da sivillerin elleri bağlı bir şekilde öldürüldükleri ifade edilmektedir. Zelenski bu olayı bir soykırım olarak nitelendirmiştir (Euronews, 2022).

Literatürdeki üçüncü başlık enerji politikalarıdır. Enerji ticaretinin savaşdaki rolü tartışılmıştır. Johannesson ve Clowes (2022: 4) Rusya'nın Avrupa Birliği'ne yaptığı gaz ihracatından gelen gelire bağımlı olduğunu ve Ukrayna'nın kendi boru hatlarıyla Rusya'ya direkt olarak rakip olduğunu söylemiştir. Rusya'nın Ukrayna'nın doğusunda ve Kırım'da yaptığı işgal hareketlerinin altında yatan nedenin Ukrayna

² Başkan Putin'in iddialarını okumak için bkz. La Nouvelle République, "Aux origines du conflit entre Russie et Ukraine", <https://www.lanouvelrepublique.fr/a-la-une/aux-origines-du-conflit-entre-russie-et-ukraine> [Erişim: 11 Mayıs 2022]; BBC, "Why has Russia invaded Ukraine and what does Putin want?", <https://www.bbc.com/news/world-europe-56720589> [Erişim: 11 Mayıs 2022].

ile arasındaki gaz ihracatındaki rekabet olduğu ifade edilmiştir (Johannesson ve Clowes, 2022: 4). Buna ek olarak, akademik literatürde Rusya'nın AB'ye yönelik enerji politikası analiz edilmektedir. Rusya'nın Gazprom şirketi üzerinden AB pazarlarını ele geçirmeyi hedeflediği ifade edilmektedir. Putin hükümeti için Avrupa pazarları büyük bir enerji satış imkânı yaratmaktadır. Kuzey Akım 1 boru hattı bunun önemli bir örneğidir. Kuzey Akım 2 projesiyle enerji ticaretinin artırılması hedeflenmekteydi. Ancak, Rusya Ukrayna'yı işgal edince proje durdurulmuştur. Rusya'nın ekonomik, siyasal ve jeopolitik yaklaşımlarında enerji çok büyük bir role sahiptir (Tichý, 2019).

Dördüncüsü mülteci krizidir. Son yıllarda mülteciler uluslararası politikanın gündeminde olan meselelerden birisidir. Suriye krizinden bu yana bölgeden çok sayıda insan mülteci olarak Türkiye'ye ve Avrupa'nın birçok ülkesine gitmişlerdir (Byman ve Speakman, 2016). Özellikle, Almanya çok sayıda mülteciyi almakla ön plana çıkmıştır. Türkiye ise açık ara en çok mülteciyi kabul eden ülkelerin başında gelmektedir. Ukrayna'dan da gelen mülteciler düşünüldüğünde Avrupa'nın bir mülteci kriziyle karşı karşıya olduğu açıktır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin en son 10 Ekim 2023 günü güncellediği verilerine göre, 24 Şubat günü başlayan Rus işgalinden bu yana Ukrayna'dan ayrılan mülteci sayısı 6 milyon 200 bin 400 kişi olarak hesaplanmıştır (UNHCR, 2023). Bajaj ve Stanford (2022: 1) Ukrayna'da büyük bir insani krizin olduğunu, bu insani krizin mültecilere uygulanan kötü muameleyle birlikte ırkçılığı da ortaya çıkardığını ifade etmiştir. Ukrayna'daki savaştan kaçmaya çalışan Afrikalı ve Güney Asyalı insanların sınırdaki görevliler tarafından uzun süreler boyunca bekletilmesi örnek oluşturur.

Beşinci başlık küresel gıda krizidir. Ukrayna-Rusya Savaşı'nın patlak vermesinin akabinde buğday meselesi bütün dünyada endişelere sebep olmuştur. Yoksul ülkelerin ve Afrika ülkelerinin halklarının geçim kaynağı olan buğdayın Karadeniz'den çıkışında çeşitli sorunlar çıkmıştır. Bu durum buğday probleminde başka devletlerin aracılık yapmaya başlamasına yol açmıştır. Türkiye buğday konusunda Rusya ile iletişim hâlinde bulunarak aracılık yapmaya çalışmıştır (Yenginar, 2022; Dinçer, 2023: 63). Rusya ile birlikte Ukrayna Afrika ülkelerinin buğday ihtiyacının ve gereksinimlerinin yüzde 40'ını sağlamaktadır. Bu durum düşünüldüğünde, savaşın Afrika ülkeleri üzerinde olumsuz etkileri olduğu ve küresel gıda krizini tetikleme ihtimali olduğu açıktır. Pelin Aliyev (2023) Afrika ülkelerinin gıda krizinden olumsuz etkilenmeye açık olduğunu ifade etmektedir.

Altıncı başlık Ukrayna'ya askeri yardımdır. Nicholas Marsh (2023: 331- 334) Batılı devletlerin ve özellikle ABD'nin Ukrayna'ya üç alanda yardım sağladığını ifade etmektedir. Birincisi, materyal yardım diye ifade edilen askeri teçhizat ve araçların verilmesidir. İkincisi, istihbarat desteğidir. Rus yetkililerin nerede olduğu, Rus ordusunun nerelerde konuşlandırıldığı ve hangi bölgelerde Rus saldırısının yoğunlaşacağı gibi meselelerde istihbarat desteği Ukrayna'nın sahadaki askeri başarısı için çok önemlidir. Üçüncüsü, askeri eğitimidir. Ukraynalı askerlere verilen askeri eğitimin amacı sahada başarıyı artırmak ve teçhizat kullanımını geliştirmektir (Marsh, 2023: 331-334). Bu desteklerin büyük bir kısmı ABD'den gelmektedir. ABD'ye ek olarak İngiltere de önemli oranda destek sağlamaktadır. İngiltere'nin verdiği 14 tane Challenger 2 tankı Ukrayna ordusuna güç vermiştir (Sputnik, 2023).

Literatürde bu altı konu üzerine çalışmalar yayınlanmıştır. Bu çalışmalara ek olarak, güvenlikleştirme teorisi üzerinden İngiliz dış politikasına bakmak literatüre katkı sağlama potansiyeline sahiptir. İngiltere Putin hükümetini nasıl güvenlikleştirmektedir? Bu soru çalışmanın araştırma sorusudur. Bu makalenin İngiltere'nin Putin hükümetine yaklaşımını güvenlikleştirme teorisi üzerinden ele almasından ötürü literatüre katkı vermesi beklenmektedir. İngiltere'nin nasıl bir güvenlikleştirme yaptığını anlamak literatür için faydalı bir çalışma olma potansiyelini barındırmaktadır.

3.Araştırma Yöntemi ve Bilgi Toplama

Ukrayna-Rusya Savaşı'nın başladığı 24 Şubat gününden sonra İngiltere'nin Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesine karşılık nasıl bir dış politika uyguladığı Kopenhag Okulu tarafından geliştirilen güvenlikleştirme teorisinden yararlanılarak analiz edilmiştir. Bilgilerin toplanması sürecinde dönemin Başbakanları Boris Johnson, Liz Truss ve mevcut Başbakan Rishi Sunak tarafından yapılan resmi açıklamalar ve hükümetin resmi internet sayfasındaki bildirimler, İngiltere Parlamentosu'ndaki Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'nın toplantı kayıtları ve İngiliz gazeteleri kullanılmıştır. Bu kaynaklara dayanılarak

güvenlikleştirici aktörler, referans nesnesi ve tanımlanan varoluşsal tehdit açıklanmıştır. Avam Kamarası'nun yaptırımlarla ilgili 20 Nisan 2022 tarihinde yayınladığı *Rusya'ya Karşı Yaptırımlar* başlıklı rapordan yararlanılarak alınan olağanüstü önlemler açıklanmıştır.³ YouGov kuruluşunun yaptığı anketlerden faydalanılarak İngilizlerin Rusya'yı tehdit olarak gördükleri ortaya konmuştur.⁴

4. Teorik Yaklaşım: Güvenlikleştirme Teorisi

Bu bölümde makalenin teorik yaklaşımı açıklanacaktır.

4.1. Güvenlik Kavramının Tanımı

Güvenlik akademik literatürde tanımlanması zor bir kavram olarak sınıflandırılmıştır.⁵ Malik (2015: 4) güvenliğin sahip olunan değerlerin korunması anlamına geldiğini ifade etmektedir. Güvende hissetmek ve korunmak insanlığın en çok önem verdiği ihtiyaçları arasında bulunmaktadır.

Baylis'e (2001: 254) göre, güvenlik temel değerlere tehdit olmaması durumudur. Wolfers (1952: 485) güvenliğin objektif ve sübjektif olarak iki şekilde tanımlanabileceğini ifade etmiştir. Objektif anlamda güvenlik kazanılmış değerlere tehdidin yokluğu anlamına gelir. Sübjektif anlamdaysa güvenlik bu kazanılmış değerlere saldırılacağı korkusunun yokluğunu ifade eder.

Bu tanımların yanı sıra Baldwin (1997: 13-17) güvenlik kavramının tanımlanmasında gerekli olan yedi unsuru şu şekilde sıralamıştır: Kim için ve hangi değerler için güvenlik, ne kadar güvenlik, hangi tehditlere karşı, hangi araçlarla, hangi maliyette ve hangi zaman diliminde güvenlik? Güvenlik tanımında bu unsurlara değinilmesi gereklidir.

Kopenhag Okulu güvenlikleştirme teorisiyle literatüre farklı bir tanım kazandırmıştır. Güvenlik varoluşsal tehditler karşısında hayatta kalmak anlamına gelir (Buzan vd., 1998: 27). Varoluşsal tehditler askeri, siyasal, çevresel, ekonomik ve toplumsal olmak üzere beş farklı kategoride ortaya çıkabilir (Nyman, 2013: 55-57).

4.2. Güvenlikleştirme Teorisi

Başar Baysal ve Çağla Lüleci (2015: 63) güvenlikleştirme teorisinin son yıllarda Türkiye'de yaygın bir şekilde kullanıldığını ifade etmektedir. Yazarlara göre, Soğuk Savaş'ın bitiminden sonra gerçekleşen askeri müdahalelerin ve operasyonların açıklanmasını kolaylaştıran bir teorik yaklaşım olarak ön plana çıkmaktadır. Bu durum tercih edilmesinin sebepleri arasında gösterilebilir. Kopenhag Okulu'nun dünya literatürüne kattığı bir teorik yaklaşım olarak değerlendirilebilir. Güvenlikleştirme teorisinin literatüre kazandırdığı en önemli katkılardan birisi güvenlik kavramını söz edimi (speech act) olarak kabul etmesidir. Bu anlamda teori ilk ortaya atılmasından bu yana söyleme önem veren bir yaklaşımı benimsemiştir (Baysal ve Lüleci, 2015: 63).

Güvenlikleştirme Kopenhag Okulu tarafından geliştirilen bir teoridir. Kopenhag Okulu'nun temelleri 1985 yılında Kopenhag Üniversitesi'nde Barış ve Çatışma Araştırmaları Merkezi'nin kurulmasıyla atılmıştır. Güvenliğin askeri olmayan boyutlarını anlatması okulun uluslararası ilişkiler literatürüne önemli bir katkısıdır (Açıkmeşe, 2011: 57). Güvenlikleştirme teorisi 1998 yılında Barry Buzan, Ole Wæver ve Jaap de Wilde tarafından yayınlanan *Güvenlik: Analiz İçin Yeni Bir Çerçeve* (Security: A New Framework For Analysis) başlıklı çalışmayla tam anlamıyla geliştirildiği ve akademik literatüre sunulduğundan beri uluslararası ilişkiler analizlerinde tercih edilen bir teorik yaklaşımdır. Güvenlikleştirme teorisine göre, bazı konular yeni söylemlerin inşa edilmesiyle öncelikle ele alınması gereken güvenlik tehditleri olarak tanımlanırlar. Güvenlikleştirici aktör korunması gereken referans nesnesine karşı varoluşsal bir tehdidin

³ Uygulanan yaptırımlarla ilgili detaylı bilgi için bkz. Claire Mills, Sanctions against Russia, The House of Commons: Research Briefing, 20 April 2022.

⁴ YouGov kuruluşuyla ilgili detaylı bilgi için bkz. <https://yougov.co.uk/about/>

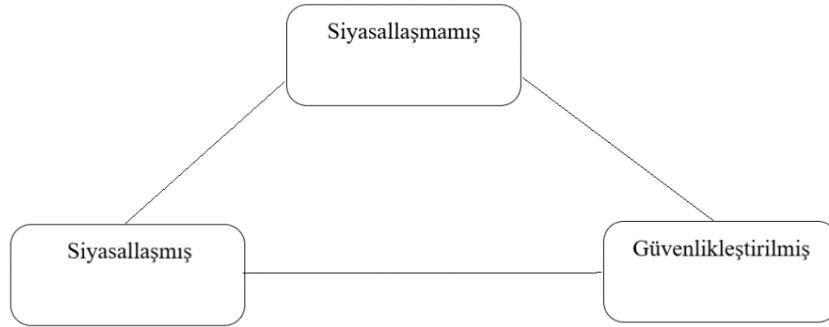
⁵ Barry Buzan güvenliğin yeterince iyi tanımlanmamış ve geliştirilememiş bir kavram olduğunu öne sürmüştür. Detaylı bilgi için bkz. Barry Buzan, *People, States and Fear: The National Security Problem in International Relations*, Sussex: Wheatsheaf Books, 1983, s.3-9; John Baylis, "International and Global Security in the Post-Cold War Era" (253-276), John Baylis and Steve Smith (Ed.), *the Globalization of World Politics: an Introduction to International Relations*, Second Edition, New York: Oxford University Press, 2001, s.254.

varlığı hakkında dinleyicilerini ikna eder. Bir sorun güvenikleştirildiği zaman siyasi yönetimin en öncelikli konusu hâline gelir ve çözüm için alınacak olağanüstü önlemler meşrulaştırılır (Baysal, 2020: 5). Dönemin Başbakanı Boris Johnson'ın Başkan Putin'in diktatör olarak Avrupa için bir tehdit olduğunu ifade etmesi ve yaptırımlar uygulanması gerektiğini söylemesi bu konuya bir örnektir (Twitter, 2022c).

4.2.1. Güvenikleştirme Döngüsü

Güvenikleştirme üç aşamalı bir döngü içinde gerçekleşir: Siyasallaşmamış evre, siyasallaşmış evre ve güvenikleştirme evresi. Siyasallaşmamış evre bir konuyla devletin ilgilenmediğini ve kamuoyunun bunu tartışmadığını gösterir. Siyasallaşmış bir durumsa herhangi bir konunun kamu politikasının bir parçası olduğunu, hükümet kararlarının alınmasının ve kaynak paylaşılmasının gerektiğini gösteren durumdur. Bir konu siyasallaştırılmış noktadan güvenikleştirilmiş konuma yerleştirilebilir. Güvenikleştirme siyasallaştırmanın daha ileri bir formu olarak kabul edilebilir. Böyle bir durumda, sorun varoluşsal bir tehdit olarak sunulur, acil durum önlemlerinin gerekliliğine karar verilir ve sorunu çözmek için mevcut siyasal prosedürün sınırları dışındaki uygulamalar meşrulaştırılır. Sorunlar bu üç aşamalı döngünün herhangi bir safhasına yerleştirilebilir. Bu aşamalar arasında geçişler mümkündür. Devletler farklı zamanlarda farklı konuları döngünün herhangi bir noktasına yerleştirebilir. Ayrıca, güvenikleştirilmiş bir konu daha sonra güveniksizleştirilerek sıradan politikanın bir parçası hâline getirilebilir. Bu durum zamandan zamana ve devletten devlete değişebilir. Günümüzde, İran ve Suudi Arabistan gibi bazı devletler dini siyasallaştırabilir. Buna karşın Fransa ve ABD gibi devletlerse dini siyasallaştırmazlar. Eski dönemlerde Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kültürü güvenikleştirdiği ifade edilebilir (Buzan vd., 1998: 23-29).

Şekil 1: Güvenikleştirme Döngüsü

Kaynak: Barry Buzan, Ole Wæver ve Jaap de Wilde, *Security: A New Framework for Analysis*, Colorado: Lynne Rienner Publishers, 1998, 23-29.

Siyasallaştırma ve güvenikleştirme sadece devletler tarafından yapılmaz. Başka sosyal gruplar da herhangi bir konuyu güvenikleştirebilir. Örneğin, siyasal partiler göç meselesini siyasallaştırabilir veya güvenikleştirebilir. Bir meselenin güvenikleştirilmesi için temel koşul o meselenin varoluşsal bir tehdit olarak tanımlanmasıdır (McInnes ve Rushton, 2013: 119). Varoluşsal tehdit mücadele edilmediği veya çözülmeyeceği takdirde her şeyin sonunu getirecek bir tehdit olarak görülür. Bu sebeple güvenikleştirici aktör sorunla başa çıkmak için olağanüstü önlemler alınması gerektiğini öne sürer ve normal politikanın kurallarını aşma hakkı olduğunu iddia eder (Buzan vd., 1998: 24-26).

4.2.2. Başarılı Bir Güvenikleştirmenin Üç Adımı

Güvenikleştirme sürecinde gerçekten varoluşsal bir tehdidin olması gerekli değildir. Güvenikleştirici aktör herhangi bir meseleyi varoluşsal bir tehdit olarak sunabilir. Bu tamamen aktörün tercihi ve politikasıyla ilgilidir. Başarılı bir güvenikleştirmenin üç anahtar adımı vardır: Varoluşsal tehdidin tanımlanması, bu tehdide karşı olağanüstü önlemlerin alınması ve dinleyicilerin sunulan varoluşsal tehdidi kabul edip onaylaması (Açıkmeşe, 2011: 61; Buzan vd., 1998: 24-26).

Referans nesnesine karşı varoluşsal bir tehdidin olduğunu ifade etmek güvenikleştirici davranış olarak tanımlanır. Bir konu veya nesnenin güvenikleştirilmesi için dinleyicilerin varoluşsal tehdidin varlığını

kabul etmesi gerekir. Böyle bir kabul söz konusu olmadığında güvenlikleştirmeden söz edilemez, sadece güvenlikleştirici bir hareket yapılmıştır. Güvenlikleştirici aktör tezini öne sürmeli ve bunu kanıtlamak için iddiasının altını doldurmalıdır. Güvenleştirme retoriğinde hayatta kalma sorunu, devletin ve toplumun geleceğinin ve güvenliğinin tehdit altında olduğu ve sorunun büyüklüğü gibi söylem şekilleri kullanılır (Buzan vd., 1998: 25-26).

Zehra Doğan (2019: 173-176) güvenlikleştirme teorisinde önemli olan hususun süreç içinde güvenlikleştirmeyi yapan aktör ile tehdit edilen aktörün ikiye ayrılması olduğunu söylemektedir. Siyasetçiler, bürokrasi veya hükümet yetkilileri güvenlikleştirmede söz edimini kullanarak varoluşsal tehdidi tanımlayan aktörler olarak görülür. Bu durum tehdit edilenin tanımlandığını gösterir. Bu noktada tehdidin niteliğinin varoluşsal tehdit olması önemlidir. Siyasetçilere ek olarak, medya ve basın güvenlikleştirici aktörler arasında olabilir (Doğan, 2019: 173-176).

4.2.3. Güvenlikleştirmede Söz Edimi Teorisi

Güvenleştirme aslında bir iletişim biçimidir. Hedef kitleyle yazılı, sözlü ve görsel kanalların kullanılmasıyla iletişim kurulur ve varoluşsal bir tehdidin varlığı konusunda açıklamalar yapılır. İngilizce literatürde teorinin temeli konuşma eylemi (speech act) şeklinde ifade edilirken, Türkçe literatürde bu kavram söz edimi olarak kullanılmaktadır (Sula, 2021: 91; Zora, 2015: 118). Güvenleştirme teorisi dil felsefesinde yaygın bir şekilde kullanılan ve John L. Austin tarafından geliştirilen söz edimi teorisinden yararlanır.⁶ Bu teoriye göre, insanların kurdukları cümleler her zaman gerçekliği yansıtan yanlış veya doğru olarak nitelendirilebilecek durumlara işaret etmezler. Tümceler yeni bir gerçeklik yaratırlar. Örneğin, yeni yapılan bir geminin denize indirilme töreninde, bu gemiye *Queen Elizabeth* adının verilmesi geminin varlığına dair yeni bir tanımlama olarak karşımıza çıkar (Açıkmeşe, 2008: 170; Austin, 1962: 5). Bu gemi artık yeni adıyla anılacaktır.

Austin'in ortaya koyduğu yeni bir gerçeklik yaratma durumu Jacques Derrida'nın metin odaklı analiz anlayışıyla desteklenmiştir. Derrida (1976: 158) metin ve söylem analizlerinde ifade edilen cümlelerin dışına çıkılmaması gerektiğini öne sürmüştür. Sadece yazılı ve sözlü olarak ne ifade ediliyorsa, ona bakılmalıdır. Bu durum metin dışında hiçbir şey yoktur felsefesi olarak tanımlanır.

4.2.4. Güvenlikleştirici Aktörün Konumu

Güvenleştirme yapabilmek için aktörün konumu önemlidir. Bazı kişi veya kurumlar pozisyonları ve güçleri gereği güvenliği tanımlama gücüne sahiptirler. Buna rağmen, her zaman gücü elinde tutanlar hedef kitlelerinin rızasını alamayabilirler ve başkaları tarafından alternatif güvenlik söylemleri geliştirilebilir. Karşı tarafı ikna edebilme gücü ve toplum içinde sahip olunan konum kişinin veya kurumun güvenlikleştirme yapabilmek kabiliyetini belirleyen faktörler arasındadır (Buzan vd., 1998: 31-32). Örneğin, Irak işgali öncesinde ABD Başkanı Bush güvenlik tehdidini kendisi belirlemiştir. Benzer şekilde, dönemin İngiliz Başbakanı Boris Johnson Ukrayna'nın Rusya tarafından işgalini direkt bir tehdit olarak tanımlamıştır. Bu kişiler hükümetin başında olan insanlar oldukları için etkili konumlarını tehdit tanımı yapmak için kullanmışlardır. Tehdit tanımlanan bir kavramdır.

4.2.5. Analiz Birimleri

Güvenleştirme teorisinde üç anahtar analiz birimi vardır: Referans nesnesi, güvenlikleştirici aktörler ve fonksiyonel aktörler. Referans nesnesi varoluşsal tehdit altında bulunan ve hayatta kalma iddiasına sahip olan unsurlardır. Güvenleştirici aktörler meseleleri güvenlikleştiren ve referans nesnesinin varoluşsal tehdit altında olduğunu öne süren aktörlerdir. Fonksiyonel aktörler ise sektörlerin dinamiklerini etkileyen aktörlerdir. Güvenlik kararlarını etkilerler. Fonksiyonel aktörler güvenlikleştirme yapmadığı gibi referans nesnesi de değildir (Buzan vd., 1998: 36). Referans nesnesine devletler örnek olarak verilebilir. Güvenleştirici aktörler olarak politikacılar, hükümet yetkilileri ve medya örnek olarak verilebilir.

⁶ Söz edimi teorisi John L. Austin tarafından *How to Do Things with Words* başlıklı çalışmayla geliştirilmiştir. Detaylı bilgi için bkz. John L. Austin, *How to Do Things with Words*, Oxford: Oxford University Press, 1962.

Fonksiyonel aktörler olarak örneğin çevreyi kirleten şirketlerden bahsedilebilir. Referans nesnesi değillerdir, aynı zamanda güvenikleştirme yapmazlar. Ancak, kendi çıkarları doğrultusunda hükümet kararlarını etkileyebilirler. Çevreyi kirleten bir şirket fonksiyonel aktör olabilir. Benzer şekilde, devlet dışı örgütler de fonksiyonel aktör olabilirler.

4.2.6. Güvenlik Sektörleri

Güvenikleştirme teorisinde güvenlik alanı sektörler ayrılmıştır. Geleneksel siyasi ve askeri anlayışın ötesine geçilerek güvenliğe karşı oluşabilecek yeni tehditlerin tanımlanması için yeni güvenlik sektörleri belirlenmiştir. Askeri sektör, çevresel sektör, ekonomik sektör, toplumsal sektör ve siyasal sektör olmak üzere beş kategori altında bir sınıflandırma yapılmıştır. Askeri sektörde egemen devletler en önemli referans nesnesidir. Hükümetler en etkin güvenikleştirici aktörler arasındadır. Bu sektörde genelde devletin varlığı ve toprak bütünlüğüne karşı tehditler ortaya çıkar. Çevresel sektörde ekosistem ve gezegene karşı ortaya çıkan tehditler vardır. Bu tehditler insanların faaliyetlerinden ötürü gerçekleşebileceği gibi doğal afet şeklinde de ortaya çıkabilir. Doğal afetlere deprem ve volkan patlamaları örnek verilebilir. Ekonomik sektörde devletten küresel pazarlara kadar geniş bir referans nesnesi vardır. Ekonomik krizler bu sektördeki tehditler olarak karşımıza çıkar. Toplumsal sektörde tehditler genelde kimliklere karşı ortaya çıkar. Ortak ve paylaşılmış kimlik ve değerleri olan grup ve topluluklara karşı tehditlerin varlığı bu sektörün temel özelliğidir. Siyasal sektörde devlet egemenliğine karşı ortaya çıkan ve askeri olmayan tehditler analiz edilir. Bu sektörde sivil toplum kuruluşları, medya ve siyasetçiler güvenikleştirici aktörler olarak karşımıza çıkarlar (Nyman, 2013: 55-57). Güvenlik sektörleri Kopenhag Okulu'nun literatüre önemli bir katkısıdır. Güvenlik meselesinin sadece askeri boyutunun olmadığını, aynı zamanda sosyal, siyasal veya çevresel gibi başka alanlarda güvenlikle ilgili meselelerin ortaya çıkabileceğini göstermiştir.

4.2.7. Güvenikleştirme Teorisinin Zayıf Yanları

McDonald (2008: 563-564) güvenikleştirme teorisinin konuşma eylemine gereğinden fazla önem verdiğini ifade etmiştir. Ona göre, kuramın temel sorunu konuşma eylemine fazla önem vererek diğer iletişim araç ve yöntemlerini ihmal etmesidir (McDonald, 2008: 563-564). İletişim kurmanın tek yolu elbette konuşmak değildir. Medya, video, çeşitli resim ve görseller aracılığıyla kurulan iletişim süreçlerinin önemi vurgulanmamıştır (Baysal, 2020: 7). Thierry Balzacq'a (2005: 180-190) göre, güvenikleştirme teorisi dinleyicileri ve bağlamı yeterince açıklamamıştır. Dinleyiciler olarak ifade edilebilecek insanların ne istediği ve bağlamın özellikleri bilinmelidir. Howell ve Richter-Montpetit (2020: 3) güvenikleştirme teorisinin ve Kopenhag Okulu'nun ırkçı ve Avrupa merkezci olduğunu ifade etmiştir. Onlara göre, teori metodolojik olarak beyazların üstünlüğüne ve siyah karşıtlığına dayanmakta, tarihsel anlatıda Avrupa'yı yüceltmekte ve Afrika'yı ilkel bir anarşi formunda sunmaktadır.

5. Analiz: İngiltere'nin Putin Hükümetini Güvenikleştirmesi

Bu bölümde İngiltere'nin Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline nasıl bir tepki verdiği güvenikleştirme teorisinden yararlanılarak analiz edilecektir. Güvenikleştirici aktörler, varoluşsal tehdit, referans nesnesi, tehdidin sektörü, alınan olağanüstü önlemler ve dinleyicilerin tehdidi kabulü gibi hususlar açıklanacaktır.

5.1. Güvenikleştirici Aktörler ve Varoluşsal Tehdidin Tanımlanması

Güvenikleştirici aktörler dönemin Başbakanları Boris Johnson, Liz Truss ve mevcut Başbakan Rishi Sunak, İngiliz gazeteleri ve İngiltere Parlamentosu olarak üç başlık altında sınıflandırılabilir. Bu aktörlerin tamamı Putin rejimini Avrupa ülkelerinin güvenliği için tehdit olarak tanımlamışlardır.

5.1.1. Başbakan Boris Johnson

Rusya'nın 24 Şubat sabahı Ukrayna'yı işgal etmesinin ardından dönemin İngiltere Başbakanı Boris Johnson hemen tepki vermiştir. Sabah 07.53'te attığı tweet ile Ukrayna'da yaşanan korkunç olaylardan ötürü dehşete düştüğünü söylemiştir. Ukrayna Başkanı Zelenski ile görüşerek savaşın ilerleyen safhasında ne yapılabileceğine dair konuştuğunu ifade etmiştir. Ayrıca, Rusya Başkanı Putin'in yıkım ve kan dökme yolunu seçtiğini, İngiltere ve müttefiklerinin kararlı bir şekilde cevap vereceğini açıklamıştır (Twitter,

2022a). Daha sonra 12.50' de attığı yeni bir tweette bu işgalin Avrupa kıtası için felaket olduğunu, gün içinde ulusa sesleneceğini ve NATO liderleriyle toplantı yapacağını ifade etmiştir (Twitter, 2022b). Ukrayna NATO üyesi olmamasına rağmen Boris Johnson'ın kolektif bir güvenlik örgütü olan NATO'nun liderleriyle toplantı yapacağını ifade etmesi Rus saldırısını önemli bir güvenlik sorunu olarak algıladığını gösteriyor. Boris Johnson 24 Şubat günü öğleden sonra 15.05'te ulusa sesleniş konuşmasını attığı yeni bir tweet ile paylaşmış ve Rusya'nın işgaliyle birlikte en kötü korkularının gerçeğe dönüştüğünü ifade etmiştir. Putin'in Avrupa kıtasına savaşı getirdiğini söylemiştir. Yaptırımlarla Rus ekonomisinin çökertileceğini ve Rus petrol ve gazına olan bağımlılığın bitirilmesi gerektiğini açıklamıştır. Putin'i kastederek "Rus diktatörü" tanımlamasını kullanmış ve bu saldırının sadece Ukrayna'ya yapılmadığını, aslında demokrasi ve özgürlüğe karşı yapıldığını söylemiştir (Twitter, 2022c). Aynı gün Avam Kamarası'nda yaptığı konuşmasında büyük bir askeri gücün işgal yoluyla Avrupa devletlerinin güvenliğini ve egemenliğini tehdit ettiğini ifade etmiştir:

"Her şeyin ötesinde bu meclis sert ve ağır gerçeği anlayacak ki, artık dünyanın en heybetli askeri güçlerinden birinin sahibi olan yayılmacı bir gücün bağımsız bir devleti silah gücüyle işgal etmeye ve Avrupa haritasını kanla yeniden çizmeye çalıştığı bir kıtada yaşıyoruz. Putin'in kirli girişimi eninde sonunda başarısız olmalı ve başarısız olduğu görülmelidir. Uzun sürse de, İngiltere'nin sabit ve değişmeyen hedefi bu olacaktır (Gov UK, 2022a)."

Avrupa haritasının kanla yeniden çizileceğine dair yapılan açıklama Rusya'nın Avrupa devletlerinin egemenliğine ve güvenliğine karşı açık bir tehdit olarak tasvir edildiğini gösteriyor. 25 Şubat günü öğleden sonra Boris Johnson NATO liderlerine yaptığı konuşmasında Putin'in Soğuk Savaş sonrası kurulan düzeni intikamcı bir anlayışla değiştirmek istediğini, Rusya'nın hedefinin sadece Ukrayna olmadığını ve bu işgalin küresel sonuçları olan bir Avrupa-Atlantik krizine dönüştüğünü ifade etmiştir. Putin rejimi ve yakın çevresi üzerinde baskının yaptırımlarla artırılması gerektiğini, Rusya ile ilişkilerde bu işgalden sonra normalleşme olamayacağını söylemiştir. NATO'nun Avrupa'nın güvenliğinde önceliğe sahip olması gerektiğini ifade etmiştir (Gov UK, 2022b). Boris Johnson Avrupa güvenliğine vurgu yapmış, ayrıca Putin rejimine yaptırım uygulanması gerektiğini ifade etmiştir. Putin rejimini bir tehdit olarak tanımlamış ve yaptırımlardan bahsederek aslında olağanüstü önlemler alınması gerektiğine işaret etmiştir.

Boris Johnson 1 Mart günü Estonya ziyareti sırasında NATO'nun yetmiş yılı aşkın bir süredir barış ve istikrar için hayatta olan kolektif güvenlik örgütü olması sebebiyle savunma ittifaklarında nadir bir örnek olduğunu ifade etmiştir. NATO'nun Soğuk Savaş'ta, Balkan coğrafyasında ve Afganistan'da sınırdığını söyleyerek önemli bir yapılanma olduğuna dikkat çekmiştir. Dünyanın daha rekabetçi ve tehlikeli bir hâle geldiğini ifade ederek NATO'nun önemine vurgu yapmıştır (Gov UK, 2022c). Johnson bu konuşmasında açıkça NATO'nun Avrupa güvenliği için önemli olduğunu ortaya koymuştur. Rusya'ya karşı güç dengesi oluşumunda ve Avrupa devletlerinin egemenliklerinin korunmasında NATO'yu önemli ve nadir bir örgüt olarak tanımlamıştır. Boris Johnson 2 Mart günü Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Rusya'nın Ukrayna'yı işgalini görüşmek için yapılan toplantıda uluslararası alanda 141 ülkenin yan yana durarak Putin'in savaşını lanetlediğini söylemiştir. Putin'in başarısız olması gerektiğini ve Rusya'nın Ukrayna'dan çekilmesinin elzem olduğunu ifade etmiştir (Gov UK, 2022d).

Boris Johnson 6 Mart günü Ukrayna üzerine bir makale yayınlamış ve Rus savaş makinesinin gururlu bir demokrasiye öfkelerini kustüğünü, Zaporizhzhya nükleer tesisine yapılan saldırının herkes için büyük riskler taşıdığını ifade etmiştir. Batı toplumunun Rus halkına karşı bir düşmanlık gütmeye başladığını söyleyerek Putin rejimiyle halkı birbirinden ayırmıştır. Putin rejiminin uluslararası ilişkilerin temellerini ve BM Şartı'nı yıkmaya çalıştığını, işgal ve saldırı korkusu olmaksızın ulusların kendi geleceklerini belirleme hakkını ortadan kaldırmaya çalıştığını ifade etmiştir. Ukrayna'ya yapılan bu saldırının uluslararası hukuka aykırı olduğunu söylemiştir. Sivillere karşı şiddet uygulandığını ve askeri harekâtın savaş suçlarına sebep olduğunu açıklamıştır. 2018 yılındaki Salisbury saldırısına referans vererek Rusya'nın Avrupa için en büyük güvenlik tehdidi olduğunu söylemiştir.⁷ Ukrayna için altı aşamalı bir plan önermiştir. Birincisi,

⁷ 2018 yılında eski bir Rus ajanı olan Sergei Skripal İngiltere'deki Salisbury şehrinde kimyasal silah kullanılarak öldürülmeye çalışılmıştır. Ancak saldırı başarısız olmuş ve Skripal hayatta kalmayı başarmıştır. İngiliz otoriteleri suikastı Rusya'nın düzenlediğini

Ukrayna için uluslararası insani yardım koalisyonu kurulmalıdır. İkincisi, Ukrayna'nın savunma çabaları desteklenmelidir. Üçüncüsü, Putin rejimi üzerindeki ekonomik baskı artırılmalıdır. Dördüncüsü, Rusya'nın işgali kesinlikle normalleştirilmemelidir. Bu işgalin sonuçları kabul edilmemelidir. Beşincisi, Ukrayna'nın meşru hükümetinin katılımının sağlanması hâlinde diplomasiye ve tansiyonu düşürmeye her zaman açık olunmalıdır. Altıncısı, Avrupa-Atlantik güvenliği güçlendirilmelidir (Gov UK, 2022e).

Boris Johnson 7 Mart günü Hollanda Başbakanı Mark Rutte ve Kanada Başbakanı Justin Trudeau ile ortak bir basın toplantısı düzenlemiştir. İngiltere, Hollanda ve Kanada'nın Rusya'nın barbarca istilasına karşı birlik olduğunu ifade etmiştir. Savaşın başlamasının ardından 12 gün geçtiğini ve Putin'in yanlış hesaplamalara dayanarak bu harekâtı gerçekleştirdiğini söylemiştir (Gov UK, 2022f). Johnson, 8 Mart günü gece 12.41'de attığı tweet ile Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Joe Biden ve Almanya Şansölyesi Olaf Scholz ile görüştüğünü, ekonomik ve diplomatik olarak Putin'i uluslararası toplumdan izole etmek için anlaştıklarını açıklamıştır (Twitter, 2022d). Aynı gün öğleden sonra saat 15.38'de attığı bir tweet ile Avrupa güvenliğinin tehdit altında olduğunu söylemiştir (Twitter, 2022e). Açıkça Rusya'nın Avrupa için büyük bir tehdit olduğuna işaret etmiştir.

Boris Johnson 22 Mart günü 17.08'de attığı tweet ile Putin'in Ukrayna'yı Nazilerden arındırma iddiasının büyük bir yalan olduğunu ve suçsuz insanların bombalandığını söylemiştir (Twitter, 2022f). 24 Mart tarihinde NATO toplantısında basına açıklamalar yapmış, Putin'in sivilleri öldürdüğünü, barbarca bir işgal yaptığını ve bu işgalde başarısız olmasının uluslararası toplum ve dünya için barış ve refah anlamına geleceğini söylemiştir (Gov UK, 2022g). 6 Nisan günü yaptığı açıklamada Rusya'nın işlediği korkunç suçların cezatsız kalmasına izin verilmeyeceğini söylemiştir (Twitter, 2022g).

Dönemin Başbakanı Johnson, 19 Nisan günü gece 23.25'te attığı tweet ile Amerika Birleşik Devletleri Joe Biden ile Ukrayna'daki durumu konuştuğunu ve Ukrayna'nın benzer bir saldırıya uğramaması için uzun soluklu bir güvenlik çözümü bulunması konusunda anlaştıklarını ifade etmiştir (Twitter, 2022h). 23 Nisan günü yaptığı açıklamada İngiltere'nin Rusya'nın savaş suçlarına dair kanıtların toplanması için Ukraynalılara yardım ettiğini ve elçiliğin Kiev'de yeniden açılacağını duyurmuştur (Twitter, 2022i). Boris Johnson uluslararası toplumu harekete geçirmiş, Rusya'yı Avrupa için bir tehdit olarak tanımlamış ve Putin rejimine yaptırım uygulanması gerektiğini ifade etmiştir. Bu politika gösteriyor ki, varoluşsal tehdit tanımlanmış ve olağanüstü önlemlerin alınması için çağrı yapılmıştır. Boris Johnson döneminde oluşturulan bu dış politikaya daha sonra göreve gelen politikacılar sadakatle bağlı kalarak Avrupa dayanışmasını korumuşlardır. Ülkedeki skandallar sonrası görev değişimi neticesinde başbakan olan Liz Truss dış politikada Johnson tarafından ortaya konan yaklaşımı benimsemiştir.

5.1.2.Liz Truss ve Rishi Sunak Dönemleri

Dönemin Başbakanı Boris Johnson partisinin parlamento disiplininin sorumlu başkan yardımcısı ve aynı zamanda milletvekili olan Chris Pincher hakkındaki taciz suçlamalarını bilmesine rağmen bu duruma göz yummakla suçlanmıştır. Ayrıca, korona önlemleri kapsamında kendi koyduğu kurallara uymayarak partilere katıldığı için eleştirilmekteydi. Partisini kontrol edememekle suçlanmaktaydı. Aralarında Maliye Bakanı Rishi Sunak ve Sağlık Bakanı Sajid Javid'in de bulunduğu 5 bakan ve 50'in üstünde bakan yardımcısı ve hükümet yetkilisinin istifası üzerine kendisi de yapılan baskı ve çağrılar üzerine başbakanlık görevini bırakmıştır (BBC, 2022a). 2022 yılının Eylül ayında görevi Liz Truss devralmıştır. Liz Truss İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth tarafından hükümeti kurması için görevlendirilmiştir. 6 Eylül 2022 tarihinde yaptığı ulusa sesleniş konuşmasında özgürlük ve demokrasi için müttefiklerle işbirliği içinde olacağını ifade etmiştir. Başbakanlığı döneminde üç temel hedefi yerine getireceğini açıklamıştır. Birincisi, vergilerden kesintilere gidip reformlar yaparak ekonomiyi büyütme. İkincisi, Rusya-Ukrayna Savaşı'ndan kaynaklı enerji krizine karşı önlemler almaktır. Üçüncüsü, ulusal sağlık sistemini güçlendirmektir. Bu arada Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesini de "*korkunç savaş*" olarak tanımlamıştır (Gov UK, 2022h).

iddia etmiştir. Rusya ise iddiayı yalanlamıştır. Detaylı bilgi için bkz. BBC, "Salisbury poisoning: What did the attack mean for the UK and Russia?", <https://www.bbc.com/news/uk-51722301> [Erişim: 22 Nisan 2022].

Liz Truss Ekim ayının sonuna kadar görev yapmıştır. Onun döneminde, Rusya'ya karşı İngiltere dış politikası değişmemiş, aynı şekilde devam etmiştir. 6 Eylül tarihinde görevi devralmış ve sadece 45 gün görev yaparak İngiltere tarihinin en kısa süre görevde kalan başbakanı olmuştur. Kısa süre görevde kaldığı için Rusya-Ukrayna Savaşı üzerine derin politika değişiklikleri yapma fırsatı olmamıştır. Vergi kesintisiyle ilgili vaatler piyasayı sarsmıştır. İngiliz sterlininin Amerikan doları karşısında değer kaybetmesi Liz Truss'ın görevini bırakmasının temel sebeplerinden birisi olarak gösterilebilir. Savaşın getirdiği ekonomik sıkıntılar İngiltere'deki siyasi krizi etkilemiştir.

Liz Truss sonrası başbakanlık görevini Rishi Sunak devralmıştır. Rishi Sunak döneminde Rusya'ya karşı güvenlikleştirici dış politika devam etmiştir. Başbakan Sunak Putin'in dış politikasını Avrupa ülkeleri için tehdit olarak görmektedir. 2023 yılının Ocak ayında en büyük adımı atarak İngiltere 14 tane Challenger 2 tankını Ukrayna'ya vermeye karar vermiştir. Bu desteğin Ukrayna'nın Rusya'ya karşı direncini artıracığına inanılmaktadır. Ayrıca, İngiltere çok sayıda mühimmatı Ukrayna'ya vermeye karar vermiştir. Buna ek olarak, topçu birliklerinin kullandığı AS-90 tipi araçlardan verilmesi planlanmaktadır. Bunlar Ukrayna kara ordusunu büyük oranda güçlendirecektir (Sputnik, 2023).

Başbakan Rishi Sunak, göreve başladıktan sonra Kasım ayında yapılan G20 zirvesinde Rusya'nın Ukrayna'dan çıkması gerektiğini ifade ederek savaşı "barbarca" sıfatıyla tanımlamıştır. 8 Şubat 2023 Çarşamba günü Volodimir Zelenski İngiltere'ye resmi bir ziyaret yapmış ve Başbakan Rishi Sunak ile birlikte dayanışma mesajı vermişlerdir. Savaşın yıl dönümünde Başbakan Rishi Sunak 24 Şubat 2023 tarihinde G7 liderleriyle bir görüşme yapmıştır. Toplantıda Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin sadece Avrupa-Atlantik problemi olmadığını, aynı zamanda evrensel değerlere karşı bir saldırı olduğunu ifade etmiştir. Mart ayında Başbakan Rishi Sunak Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline karşılık gelecek yıl için askeri harcamaları 5 milyar pound artıracığını vaat etmiştir. Doğu Avrupa'daki savunma hattını güçlendirmek için Rishi Sunak hükümeti Polonya ile 1,9 milyar pound değerinde bir savunma antlaşması imzalamıştır. Antlaşmaya göre, İngiltere Polonya'da hava savunma sistemi kuracaktır (Allison, 2023). Dış politikadaki bu adımlar normal politikanın olağan seyri içinde gerçekleşmemektedir. İngiltere Başbakanı Rishi Sunak tıpkı Boris Johnson ve Liz Truss tarafından yapıldığı gibi Rusya'ya karşı güvenlikleştirici politikayı sürdürmektedir. Bu politika savaş devam ettikçe İngiltere'nin devlet politikası olarak yürütülecek gibi görünmektedir.

5.1.3. Gazeteler

İngiliz basını Putin rejimini güvenlikleştirmiştir. İnsanların en önemli haber alma araçları arasında yer alan gazeteler kamuoyunu yönlendirme gücüne sahiptirler. Bu sebeple konuları itibarıyla ele alınmalıdırlar. İngiltere'de basın Putin'i bir tehdit olarak tasvir etmiş ve sunmuştur. The Times gazetesi 25 Şubat 2022 tarihli sayısının baş sayfasında Avrupa için karanlık bir gün olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, yaralı bir kadının fotoğrafını koyarak savaşın neticelerini göstermeye çalışmıştır. Gazetenin Ukrayna yerine Avrupa kelimesini büyük puntuyla yazması, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin Avrupa için karanlık bir dönemin başlangıcı olarak görüldüğünü gösteriyor (BBC, 2022b).

Şekil 2: The Times Gazetesinin 25 Şubat 2022 Tarihli Sayısının Baş Sayfası

Kaynak: BBC (2022b). "Rusya'nın Ukrayna'yı işgali İngiltere basınında", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60518831> [Erişim: 25 Nisan 2022].

The Sun gazetesinin 25 Şubat tarihli sayısının kapak sayfasında basında çok fazla paylaşılan yaralı bir kadının fotoğrafı yayınlanmış, kadının kanının Putin'in ellerinde olduğu ifade edilmiştir. Putin sivilleri öldüren bir katil olarak tasvir edilmiştir. Bu yaklaşım İngiliz basınının açıkça Başkan Putin'e karşı sert ve

eleştirel bir tavır aldığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, insan haklarını ihlâl ettiği ifade edilmek istenmektedir. Aynı zamanda, Avrupa’da olabilecek geniş çaplı bir savaşın siviller üzerinde hangi olumsuz sonuçları doğuracağına da işaret etmektedir (BBC, 2022b).

Şekil 3: The Sun Gazetesinin 25 Şubat 2022 Tarihli Sayısının Baş Sayfası

Kaynak: BBC (2022b). "Rusya'nın Ukrayna'yı işgali İngiltere basınında", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60518831> [Erişim: 25 Nisan 2022].

The Daily Telegraph gazetesinin 25 Şubat tarihli sayısının kapak sayfasında Ukrayna'nın Avrupa'nın 11 Eylül'ü olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, Putin'in saldırısının yeni Soğuk Savaş anlamına geldiği yazılmıştır. Yeni Soğuk Savaş iddiası Avrupa'nın güvenliği için yeni bir tehdit anlamına geliyor (BBC, 2022b).

Şekil 4: The Daily Telegraph Gazetesinin 25 Şubat 2022 Tarihli Sayısının Baş Sayfası

Kaynak: BBC (2022b). "Rusya'nın Ukrayna'yı işgali İngiltere basınında", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60518831> [Erişim: 25 Nisan 2022].

Metro gazetesinin 25 Şubat tarihli sayısının kapak sayfasında yaralı kadının fotoğrafı konularak Avrupa'da savaş olduğu yazılmıştır. Ayrıca, Putin'in 21.yüzyılın Hitler'i olduğu söylenerek Putin ve Hitler'in yan yana fotoğrafları yayınlanmıştır. Hitler'in bütün Avrupa ve İngiltere için zamanında büyük bir tehdit olduğunu unutmamak gerekir. Tarihsel hafıza bu noktada devreye girmiştir (BBC, 2022b).

Şekil 5: Metro Gazetesinin 25 Şubat 2022 Tarihli Sayısının Baş Sayfası

Kaynak: BBC (2022b). "Rusya'nın Ukrayna'yı işgali İngiltere basınında", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60518831> [Erişim: 25 Nisan 2022].

Daily Express gazetesi 25 Şubat tarihli sayısının kapak sayfasında dönemin İngiltere Başbakanı Boris Johnson'dan atıf yaparak Putin'in Avrupa haritasını kanla yeniden yazmak istediğini ifade etmiştir. Ayrıca, ilgili haberinde olağanüstü önlemler alınmasına yönelik çağrı yapmıştır (BBC, 2022b).

Şekil 6: Daily Express Gazetesinin 25 Şubat 2022 Tarihli Sayısının Baş Sayfası

Kaynak: BBC (2022b). "Rusya'nın Ukrayna'yı işgali İngiltere basınında", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60518831> [Erişim: 25 Nisan 2022].

Aşağıdaki görsel 10 Mart tarihli the Sun gazetesinden, 25 Mart tarihli Daily Mail gazetesinden ve 23 Nisan tarihli Daily Mail gazetesinden kopyaları gösteriyor. The Sun gazetesi Vladimir Putin'i kastederek tiranın kasaplarının bebek hastanesini bombaladığını yazmıştır. Kimyasal silah ve Çernobil tehdidinin varlığından söz etmiştir. Daily Mail gazetesi Kremlin'in açıklamasını paylaşarak Boris Johnson'un Rusya'nın bir numaralı düşmanı olduğunu ifade etmiştir. 23 Nisan tarihli Daily Mail gazetesinden alınan kopyada Boris Johnson'un tank desteği vereceğine değinilmiştir (The Sun, 2022; Daily Mail, 2022a; Daily Mail, 2022b).

Şekil 7: 10 Mart Tarihli The Sun Gazetesinden Kopya, 25 Mart Tarihli Daily Mail Gazetesinden Kopya, 23 Nisan Tarihli Daily Mail Gazetesinden Kopya

Kaynak: The Sun, "Sick Putin Plumbs New Depths", 10 March 2022; Daily Mail, "Kremlin: Boris Is Our No1 Enemy", 25 March 2022a; Daily Mail, "Boris: I'LL Send In Our Tanks", 23 April 2022b.

Gazete haberleri açıkça gösteriyor ki, İngiliz basını Rusya'nın Ukrayna'yı işgalini bir Avrupa savaşı olarak görmüştür. Putin'in dış politikasının Avrupa ülkelerinin güvenliğini ve egemenliğini tehdit ettiğini göstermek istemiştir. Ukrayna'nın Avrupa'nın 11 Eylül'ü olarak tanımlanması ve yeni Soğuk Savaş'ın başlangıcı gibi söylemler kuvvetli bir güvenlik endişesine işaret ediyor. İngiliz basınının savaşın ilk dönemlerinde gösterdiği bu yaklaşım birinci yılın sonunda değişmemiştir ve aynı şekilde devam etmektedir.

Şekil 8: 24 Şubat 2023 Tarihli Daily Mail Gazetesinin Haberi

Kaynak: Daily Mail, "Daily Mail Comment", February 24, 2023.

Yukarıda Daily Mail gazetesinin savaşın birinci yıl dönümünde yaptığı haber yer almaktadır. Gazetenin yaptığı haberde açıkça İngiliz basınının Ukrayna'ya destek verdiği görülmektedir. "Slava Ukraini" sloganı gazetenin sayfasının başına yerleştirilmiştir. Rusya, Rus askerleri gibi kavramlar yerine Putin'i yenmek için Ukrayna'ya destek verilmesinin tek seçenek olduğu ifade edilmiştir. Açıkça Putin'e karşı bir duruşun var olduğu görülebilmektedir (Daily Mail, 2023).

Şekil 9: 18 Mart 2023 Tarihli Independent Gazetesinin Haberi

Kaynak: Independent, "Wanted for war crimes... and stealing Ukraine's children", March 18, 2023.

Yukarıda Independent gazetesinin 18 Mart 2023 tarihli sayısında Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin hakkında Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından verilen yakalama kararının nasıl ele alındığı görülmektedir. Independent gazetesi tarafından Başkan Putin Ukrayna halkına yönelik politikası yüzünden savaş suçlusu olarak ve Ukraynalı çocukları kaçırmakla suçlanmıştır. Varoluşsal tehdidi meydana getiren Başkan Putin'in yakalanması İngiliz basını için önemlidir (Independent, 2023).

5.1.4.Parlamento ve Vekiller

24 Şubat sabahı Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi İngiltere Parlamentosu'nda büyük bir endişe yaratmıştır. Aynı gün parlamento toplanmış Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası Ukrayna başlıklı görüşmeler gerçekleştirmiştir. Avam Kamarası'nda söz alan İskoç Ulusal Partisi üyesi Ian Blackford (2022: 568-569) bu saldırının sadece Ukrayna'ya yapılmadığını aynı zamanda uluslararası hukuka, Avrupa demokrasisine ve Avrupa kıtasındaki barış ve huzura yapıldığını söylemiştir. Putin'in bir emperyalist, tiran ve diktatör olduğunu ve hem kendi halkı hem de İngiltere için bir tehdit olduğunu ifade etmiştir. Putin ve yakın çevresindeki oligarklara ekonomik yaptırım uygulanması gerektiğini ve Avrupa'nın birlik olmasının şart olduğunu söylemiştir (Blackford, 2022).

Aynı gün Lordlar Kamarası'nda da Ukrayna başlıklı bir toplantı yapılmıştır. Görüşmelerde söz alan liberal demokrat Lord Newby (2022: 440-441) Avrupa'nın uzun dönemde huzur ve refahının risk altında olduğunu ve Ukrayna'daki Rus tehdidine karşı İngiltere'nin demokratik müttefikleriyle birlik olması gerektiğini ifade etmiştir. İşçi Partisi'nin üyesi Barones Angela Evans Smith (2022: 439) "demokrasimizde Rus müdahalesine ve Rus parasına karşı sıfır toleransa ihtiyacımız var" diyerek İngiltere'nin ulusal egemenliğini önemle vurgulamış, demokrasinin diktatörlere karşı galip geleceğini ifade etmiştir.

25 Şubat tarihinde Lordlar Kamarası'nda yapılan toplantıda Lord Raymond Edward Harry Collins (2022: 456) Rus saldırısının Avrupa güvenliği için uzun dönemli etkilerinin olacağını ifade etmiştir. Ona göre, Putin'in Ukrayna'daki saldırısı başarılı olursa, Polonya, Romanya, Slovakya, Macaristan, Estonya, Letonya ve Litvanya Rusya'nın yeni açacağı cepheler olacaktır. İngiltere NATO ve Avrupa müttefikleriyle olan çalışmalarını güçlendirmelidir. Putin'in ideolojisine, milliyetçi yayılcılığına ve bu ciddi savaşa karşı gelecek bir uluslararası koalisyon kurulmalıdır (Collins, 2022).

Avam Kamarası'nın 8 Mart günü yaptığı toplantıda mültecilerin durumu görüşülmüştür. Muhafazakâr Sir Geoffrey Clifton-Brown (2022: 198) dönemin Başbakanı Boris Johnson ve hükümetinin Batı toplumunu Rusya'ya yaptırım uygulama noktasında başarıyla birleştirdiğini ifade etmiştir. Ayrıca, İngiltere'nin Avrupa'daki kriz zamanlarında mültecileri kabul etme noktasında cömert olması gerektiğini söylemiştir. Mültecilerin kabul süreçlerinin hızlandırılması gerektiğinin altını çizmiştir (Clifton-Brown, 2022).

15 Mart 2022 tarihinde Avam Kamarası'nda yapılan görüşmede İşçi Partisi üyesi David Lammy (2022: 802) Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle dünyanın değiştiğini ifade etmiştir. Ona göre, Vladimir Putin'in barbarca işgali sadece Ukrayna halkına karşı yapılan bir saldırı suçu değildir, aynı zamanda Avrupa'nın barış, özgürlük ve ulusal egemenlik gibi temel değerlerine yapılmış bir saldırıdır. Putin'in Avrupa huzurunu tehdit ettiğini söylemiştir (Lammy, 2022).

31 Mart 2022 tarihinde Avam Kamarası'nda yapılan görüşmelerde Rus askerlerinin Ukrayna'da kadınlara ve kızlara tecavüz ettiği iddiaları ve Ukraynalı mülteciler gündemin ana maddeleri olmuştur. Rusya'nın askeri girişimi barbarca bir işgal olarak nitelendirilmiş ve Putin rejiminin kanıtlanan suçlardan sorumlu tutulması gerektiği açıklanmıştır (Ford, 2022: 987).

31 Mart günü yapılan toplantıdan sonra 24 Nisan tarihine kadar Avam Kamarası'nda Ukrayna konulu herhangi bir toplantı yapılmamıştır. Lordlar Kamarası ise 24 Nisan tarihine kadar olan süreçte beş kez toplanmıştır. 1 Nisan gününde yapılan toplantıda Ukrayna'da tecavüzün bir savaş silahı olarak kullanılması konusu işlenmiştir (Lord Ahmad, 2022a: 1784). Lordlar Kamarası'nın 4 Nisan günü yaptığı toplantıda Ukrayna'nın Bucha kentindeki olaylar konuşulmuştur. Rus güçlerinin sivillere saldırdığı ve savaş suçlarının araştırılması gerektiği ifade edilmiştir. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yapacağı her türlü soruşturmanın İngiltere tarafından destekleneceği söylenmiştir (Lord Ahmad, 2022b: 1836). 5 Nisan günü yapılan toplantıda Ukrayna'ya İngiltere'nin yaptığı askeri yardımlar konuşulmuştur. Barones Annabel MacNicoll Goldie (2022a: 1967) İngiltere'nin Ukrayna'nın kendisini Rusya'ya karşı savunabilmesi için desteklediğini ifade etmiştir.

Lordlar Kamarası'nın 6 Nisan günü yapılan toplantısında Ukrayna konulu bir görüşme yapılmamıştır. 7 Nisan günü yapılan toplantıda İngiltere'nin güvenliği hakkında konuşulmuştur. Barones Annabel MacNicoll Goldie (2022b: 2182-2184) Avrupa güvenliğine karşı en büyük nükleer ve askeri tehdidin Rusya'dan geldiğini söylemiştir. Ayrıca, İngiltere'nin 2019-2020 döneminde 40 milyar pound olan savunma bütçesinin 2024-2025 döneminde 47,6 milyar pounda çıkacağını açıklamıştır. Savunma bütçesi konusunda muhafazakâr Lord Andrew Robert George Robathan'ın söyledikleri İngiltere'nin güvenlik kaygılarını açıkça gösteriyor:

"Lordlarım, dünya değişti ve biz Almanlar gibi politikamızı değiştirmeliyiz. Asker, gemi ve uçak sayımızı azaltıyoruz. Politikamızı değiştirmeliyiz. Şu anda Avrupa'da savaş varken silahlı güçlerin kabiliyetlerini azaltmak mantıklı mıdır? (2022: 2183)"

Lord Andrew Robert George Robathan'ın söylemi açıkça İngiltere'nin güvenlik kaygılarını göstermektedir. Avam Kamarası'nın 22 Eylül 2022 tarihinde yaptığı toplantıda Rusya'nın din özgürlüğünü kısıtladığı ve Baptist kiliselerini yıktığı iddia edilmektedir. Rusya'nın din özgürlüğünü kısıtladığı ve Avrupa'daki ifade özgürlüğüne zarar verdiği konuşulmuştur. İngiltere Parlamentosu güvenlik kaygılarının yanı sıra Ukrayna'ya destek verme konusunda hükümetle paralel bir yol izlemiştir. 18 Ocak 2023 Çarşamba günü Lordlar Kamarası'nda yapılan görüşmede Challenger 2 tanklarının ve AS-90 topçu araçlarının verilmesinin doğru olduğu ve İngiltere'nin güvenliği için elzem olduğu dile getirilmiştir (Hansard, 2023). Ukrayna'ya verilen askeri destek İngiltere'nin dış politikada Putin rejimini güvenleştirdiğinin önemli göstergelerinden birisidir.

Tablo 1: Güvenikleştirici Aktörler, Varoluşsal Tehdit, Referans Nesnesi ve Tehdidin Sektörü

Güvenikleştirici Aktörler	Boris Johnson, Liz Truss ve Rishi Sunak	İngiliz Gazeteleri	İngiliz Parlamentosu ve Vekiller
Varoluşsal Tehdit	Putin Hükümeti		
Referans Nesnesi	Avrupa'nın Güvenliği		
Tehdidin Sektörü	Askeri Sektör		

Güvenikleştirici aktörler Boris Johnson, Liz Truss ve Rishi Sunak, İngiliz gazeteleri ve İngiliz Parlamentosu'dur. Putin rejimi Avrupa'nın güvenliğine ve egemenliğine karşı varoluşsal bir tehdit olarak tanımlanmıştır. Güvenliğe tehdit oluşturan Rus ordusu olduğu için askeri sektörden gelen bir tehdidin varlığı öne sürülebilir. Güvenikleştirici aktörlerin konumu ve takip ettikleri güvenlik anlatısı ile birlikte Rusya'nın Ukrayna'daki askeri harekâtı ve yarattığı yıkım güvenikleştirme sürecinin kolaylaştırıcı faktörleri olarak tanımlanır.

5.2. Alınan Olağanüstü Önlemler

Başarılı bir güvenlikleştirmenin adımlarından birisi varoluşsal tehdide karşı olağanüstü önlemlerin alınmasıdır (Williams, 2003: 519). Bu önlemler normal zamanda söz konusu olmaz, sıra dışı durumlarda sorunları çözmek veya güvenliği sağlamak amacıyla alınan önlemlerdir. 24 Şubat sabahı Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin ardından İngiltere Putin rejimini güvenlikleştirek olağanüstü önlemler almıştır. Bu önlemler Ukrayna'ya silah desteği, Putin rejimine ve çevresine uygulanan ağır yaptırımlar ve NATO üyelerinin desteklenmesi için Avrupa'ya çok sayıda asker gönderilmesi gibi normal zamanlarda alınmayacak kararlardır.

Putin'in Donetsk ve Luhansk bölgelerinin bağımsızlığını tanımamasının ardından İngiltere'nin ilk yaptırım paketi 22 Şubat 2022 tarihinde açıklanmıştır. Beş Rus bankası ve Kremlin ile ilişki içinde olan üç Rus oligarkına yaptırım uygulanmasına karar verilmiştir. Gennady Timchenko, Boris Rotenberg ve Igor Rotenberg varlıklarının dondurulmasına ve seyahat yasağı konmasına karar verilen üç oligarktır. Bank Rossiya, Karadeniz Kalkınma ve İmar Bankası (Black Sea Bank for Development and Reconstruction), IS Bank, Genbank ve Promsvyazbank varlıkları dondurulan bankalardır (Mills, 2022: 11-12).

İşgalin başlamasının ardından 24 Şubat günü İngiltere ikinci yaptırım paketini açıklamıştır. Bu yaptırım paketiyle birlikte Rus elektronik, telekomünikasyon ve havacılık şirketlerine önemli teknolojilerin ihraç edilmesi yasaklanmıştır. Rusya'nın bayrak taşıyıcı hava yolu şirketi olan Aeroflot'un İngiltere hava sahasına girişi yasaklanmıştır. Bazı oligark ve şirketlere yeni yaptırımlar uygulanmasına karar verilmiştir. Rusya'nın birçok finansal kuruluşunun varlıkları dondurulmuştur. Hedef alınan Rus bankalarının para birimi sterline erişimi engellenmiştir (Mills, 2022: 12-13).

Tablo 2: İkinci Yaptırım Paketinin Hedef Aldığı Kişi ve Kurumlar

VTB	154 milyar poundluk varlığıyla Rusya'nın en büyük ikinci bankası
Rostec	Yılda 10 milyar pounddan daha fazla olan ihracatıyla Rusya'nın en büyük savunma şirketi
Tactical Missile Corporation	Rusya'nın hava ve deniz füzelerinin önde gelen tedarikçisi
Uralvagonzavod	Dünyanın en büyük tank üreticilerinden birisi
United Aircraft Corporation	Rusya'nın uçak üreten tüm şirketlerini içeren ve Rus ordusuna uçak tedariki sağlayan Rus devlet şirketi
United Shipbuilding Corporation	Rusya'nın gemi üreten en büyük şirketi
Petr Fradkov	Promsvyazbank'ın başkanı
Denis Bortnikov	VTB'nin başkan yardımcısı
Kirill Shamalov	Tahmini serveti 1,4 milyar dolar olan Rusya'nın en genç milyarder ve Putin'in eski damadı

Kaynak: Mills, C. Sanctions against Russia, The House of Commons: Research Briefing, 20 April 2022.

Yukarıdaki isimlere ek olarak Chelsea futbol takımının sahibi Roman Abramoviç yaptırım uygulanan kişiler arasındadır. 25 Şubat günü Başkan Putin'e ve Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'a yaptırım uygulanmaya başlanmıştır. 28 Şubat günü İngiltere Ulaştırma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, İngiltere'deki tüm limanlara bir yazı gönderildiği ve Rus gemilerinin kesinlikle kabul edilmemesi gerektiğinin söylendiği ifade edilmiştir. Aynı gün içinde İngiltere Dışişleri Bakanı Liz Truss üç bankanın daha varlıklarının dondurulacağını açıklamıştır: Otkritie, VEB ve Sovcombank. Rusya'nın en büyük finansal kuruluşu olan Sberbank'ın da içinde bulunduğu Ruslara ait olan bütün finans şirketlerinin yaptırıma bağlanmasına karar verilmiştir. Rus devlet şirketi olan Gazprom'un da içinde bulunduğu tüm Rus şirketlerinin İngiltere sermaye piyasalarına erişimi engellenmiştir. 8 Mart günü dönemin Başbakanı

Boris Johnson İngiltere'nin 2022 yılının sonuna kadar Rusya'dan petrol ithalatını durduracağını açıklamıştır. Rusya'dan alınan petrol İngiltere'deki toplam petrol talebinin yüzde 8'ini karşılamaktadır. 9 Mart günü İngiltere İş, Enerji ve Sanayi Stratejisi Bakanı Kwasi Kwarteng parlamentodaki konuşmasında daha fazla detay vermiştir. Rusya'dan gaz alımına da son verilebileceğini ifade etmiştir. Rusya'dan ithal edilen gaz İngiltere'deki tedarik açısından sadece yüzde 4'lük bir paya sahiptir (Mills, 2022: 14-21).

6 Nisan günü Sberbank yaptırımlara bağlanmıştır. 13 Nisan günü Lavrov'un eşi Maria Lavrova yaptırıma bağlanmıştır. Şu anda bakıldığında, kendisine seyahat yasağı uygulanmakta ve varlıkları dondurulmuştur. Ayrıca, şu anda Başbakan olan Mihail Mişustin, Savunma Bakanı Sergey Şoygu ve eski Devlet Başkanı Dmitri Medvedev yaptırım uygulanan kişiler listesinde dirler. Onlara da seyahat yasağı uygulanmakta ve varlıkları dondurulmuştur. Bu yaptırımlara ek olarak Rus bankalarının SWIFT sisteminden çıkarılmasına karar verilmiştir (Mills, 2022: 13-16). Rus bankalarının SWIFT sisteminden çıkarılmasıyla Rusya'yı ekonomik olarak çöktürmek hedeflenmektedir. Böylece, Rus ordusunun ekonomik problemler yüzünden duracağı düşünülmektedir.

İngiltere'nin aldığı olağanüstü önlemlerin bir diğeri Ukrayna'ya savunma desteği sağlamaktır. İngiltere Ukrayna'ya 200 milyon pound askeri yardım yapmıştır. Bu yardımın yeni verilecek silah ve savunma sistemleriyle birlikte 500 milyon pounda çıkması beklenmektedir. İngiltere'nin askeri yardımının amacı Rusya'nın Ukrayna'da başarısız olmasıdır (Guardian, 2022). Böylece, Rusya'nın işgal girişimi Avrupa ülkelerinin güvenliği ve egemenliği için tehdit olmaktan çıkacaktır. İngiltere hükümeti Rus tehdidini öyle güçlü hissetmektedir ki, Avrupa'ya tatbikatlar için 8,000 asker gönderme kararı almıştır. Bu adım Soğuk Savaş'tan bu yana ülkenin yaptığı en büyük askeri hareketliliklerden birisi olarak kabul edilmektedir (Gov UK, 2022i). Alınan olağanüstü önlemler günümüzde devam etmektedir.

5.3. Dinleyicilerin Tehdidi Kabulü

Başarılı bir güvenlikleştirmenin adımlarından birisi dinleyicilerin varoluşsal tehdidi kabul etmesidir (Wilkinson, 2007: 9). Dinleyicilerin Putin rejimini ve Rusya'yı tehdit olarak görüp görmediklerini anlamak için İngiltere'de yapılan anketlere bakmak gereklidir. Bu makalede İngiltere'de geniş çaplı araştırmalar yapan YouGov kuruluşunun anketlerinden yararlanılmıştır. Kuruluşun yaptığı 9 Eylül 2021 tarihindeki anket sonuçlarına göre, İngilizlerin yüzde 34'ü Rusya'yı İngiltere ve Avrupa ülkeleri için tehdit olarak görüyordu. Ancak 24 Şubat 2022 tarihinde Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin ardından bu oran değişmiştir. İşgalin başlamasından kısa bir süre sonra yapılan 28 Şubat tarihli anketin sonuçlarına göre, Rusya'yı İngiltere ve Avrupa ülkeleri için tehdit olarak gören İngilizlerin oranı yüzde 64'e yükselmiştir (YouGov, 2022a). Neredeyse iki katına çıktığı görülebilmektedir. Bu sonuçlar, İngilizlerin açık bir şekilde Rus tehdidini kabul ettiklerini göstermektedir. Burada ilginç olan nokta Rus işgalinin ardından İngilizlerin ABD'ye karşı yaklaşımlarındaki değişimdir. Eylül ayında İngilizlerin yüzde 36'sı ABD'yi dost ve müttefik ülke olarak görürken, işgal sonrasında Şubat ayındaki anket sonuçlarına göre bu oran yüzde 50'ye çıkmıştır (YouGov, 2022a).

Tablo 3: Büyük Avrupa Uluslarının Rusya'ya Karşı Önlemlere Yaklaşımı

	İngiltere	Fransa	Almanya	İtalya
Daha Fazla Ekonomik Yaptırım	%77	%60	%65	%59
Ukrayna'ya Ek Silah Desteği	%60	%47	%45	%37
Doğu Avrupa'ya NATO Üyelerini Desteklemek İçin Ek Asker Gönderilmesi	%54	%39	%50	%34
Ukrayna'ya Asker Gönderilmesi	%26	%19	%17	%21

Kaynak: YouGov (2022b), "European reaction to the Russian invasion of Ukraine", <https://yougov.co.uk/topics/politics/articles-reports/2022/02/28/european-reaction-russian-invasion-ukraine> [Erişim: 30 Nisan 2022].

Yukarıdaki tabloya bakıldığında İngiltere ulusunun Fransa, Almanya ve İtalya gibi diğer büyük uluslara kıyasla daha kuvvetli bir şekilde Rusya'ya karşı yaptırımları desteklediği görülebilmektedir. YouGov kuruluşunun yaptığı ankete bakıldığında yukarıdaki tabloda İngiltere'deki anket katılımcılarının yüzde 77'si Rusya'ya karşı daha fazla ekonomik yaptırım desteklemektedir. Yüzde 60'ı Ukrayna'ya ek silah desteği verilmesi gerektiğini düşünürken, yüzde 54'ü Doğu Avrupa'ya NATO üyelerini desteklemek için ek asker gönderilmesini ifade etmektedir. Yüzde 26'sı ise Ukrayna'ya asker gönderilmesini desteklemektedir. Bu oranlara bakıldığında en çok desteği Rusya'ya ekonomik yaptırım uygulamak alıyor. Ukrayna'ya asker gönderilmesi en az desteklenen tercihtir. İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya'da en az desteklenen tercihin Ukrayna'ya asker göndermek olduğu açıktır. Ancak yine de İngiltere'deki anket katılımcılarının yüzde 26'sının bu tercihi belirtmesi toplam katılımcıların dörtte biri anlamına gelir ki, bu oranın da küçümsenmemesi gerekir. Sonuç olarak, Doğu Avrupa'da değişen denge, hem Batı Avrupa üzerinde hem de siyasal bir birlik olan AB üzerinde önemli etkileri olacaktır. Ayrıca, yakın gelecekte Ukrayna'nın NATO üyesi olması meselesi AB ülkelerinin ve ABD'nin en önemli tartışma konusu olacaktır. Savaşı eğer Rusya Federasyonu kazanırsa Ukrayna'nın durumu ve yakın gelecekte Doğu Avrupa'nın jeopolitiği İngiltere için hayati öneme sahip olacak gibi görünmektedir.

6.Kuzey Avrupa'da Değişen Jeopolitik Denge ve Avrupa Güvenliği

Rusya Federasyonu Ukrayna'yı işgal ederek Avrupa'da yeni bir jeopolitik denge oluşturmak istemektedir. Bu yeni jeopolitik denge, Avrupa ülkeleri aleyhine ve Rusya Federasyonu lehine olacağı açıktır. Putin hükümeti işgal ettiği yerlerdeki doğal kaynakları ve insan gücünü kendi politik amaçları için kullanmayı amaçlamaktadır. Savaşın en önemli hissedilen etkileri arasında İskandinav ülkelerinin politik tercihlerindeki değişim gelmektedir. Finlandiya ve İsveç Rusya'nın politikalarından ötürü güvenlik tehdidi algılamışlar ve NATO üyeliği için başvuruda bulunmuşlardır. Bu durum açıkça göstermektedir ki, Ukrayna'daki savaş sadece bölgede kalmamış, bir Avrupa güvenliği meselesine dönüşmüştür. Avrupa güvenliği için bir tehdit hâline gelmiştir.

Bu savaşın neticesinde Kuzey Avrupa'da askeri güç dengesi değişecektir. Finlandiya'nın NATO üyesi olmasıyla NATO kuzeye doğru yayılma imkânı bulmuştur. Rusya bölgenin askeri açıdan en güçlü devletidir. Ancak, artık NATO ile karşı karşıyadır. Rusya'nın askeri birikimi, tarihsel hafızası, Sovyetler Birliği'nden aldığı teknolojik miras, onu bölgedeki diğer ülkelerden daha üstün kılmaktadır. Ayrıca, tablo 4'te görüldüğü üzere, Rusya 2021 yılında 65,9 milyar dolarlık askeri harcama yapmıştır. Bölgedeki diğer ülkeler askeri harcama açısından Rusya'nın çok gerisindedir. En çok yaklaşık 13,7 milyar dolar ile Polonya'dır. Bu büyük fark Finlandiya ve İsveç'in NATO üyesi olmasıyla değişmese bile, bu iki ülkenin NATO üyeliğinin gerçekleşmesi Kuzey Avrupa'da NATO'nun güçlerinin konuşlandırılması anlamına gelmektedir. NATO güçleri İskandinav topraklarında konuşlandırılırsa, bu durum Rusya'nın askeri açıdan hareket alanını sınırlandıracak ve daraltacaktır. Finlandiya ve İsveç NATO üyesi olduğunda Rusya'nın askeri üstünlüğü dengelenecektir. Rusya askeri açıdan üstünlüğünü ve kabiliyetlerini sürdürecektir olsa bile, NATO'nun caydırıcı kuvvetiyle karşı karşıya kalacaktır. Tıpkı Baltık coğrafyası gibi, İskandinav toprakları da NATO'nun etkisi altına girme durumuyla karşı karşıyadır.

Tablo 4: Askeri Harcamalar - 2021

Ülkeler	Askeri Harcamalar
Rusya	65.9 Milyar Dolar
Polonya	13.7 Milyar Dolar
Norveç	8.2 Milyar Dolar
İsveç	7.8 Milyar Dolar
Finlandiya	5.9 Milyar Dolar
Danimarka	5.3 Milyar Dolar
Litvanya	1.2 Milyar Dolar
Letonya	826 Milyon Dolar
Estonya	763 Milyon Dolar
Belarus	762 Milyon Dolar

Başbakan Rishi Sunak Finlandiya'nın ve İsveç'in NATO üyeliklerine tam destek vermektedir. Finlandiya'nın üyeliğinin gerçekleşmesinin akabinde, Finlandiya'nın üyeliğinin NATO'yu güçlendireceğini ve İsveç'in de tam üye olarak kabul edilmesi gerektiğini ifade etmiştir (Evening Standard, 2023).

7.Sonuç

24 Şubat 2022 tarihinde Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin ardından İngiltere Putin rejimini güvenlikleştirmiştir. Dönemin Başbakanları Boris Johnson ve Liz Truss ve mevcut Başbakan Rishi Sunak, İngiliz gazeteleri ve İngiltere Parlamentosu güvenlikleştirici aktörlerdir. Hükümetlerin bildirimlerinde, gazete haberlerinde ve meclis kayıtlarında Putin rejiminin tehdit olduğu ve acil durum önlemlerinin alınması gerektiği ifade edilmiştir. Acil durum önlemleri olarak genelde Rusya'ya ve özel olarak Putin rejimiyle yakın çevresine ağır ekonomik yaptırımlar uygulanmasına karar verilmiştir. Bu işgalin ardından İngilizlerin Rusya'ya karşı yaklaşımı da değişmiştir. YouGov şirketinin yaptığı anketlerden elde edilen bilgilere göre, İngilizlerin yüzde 64'ü Rusya'yı İngiltere ve Avrupa ülkeleri için bir tehdit olarak görmektedir. Yüzde 77'si Rusya'ya daha ağır ekonomik yaptırımlar uygulanması gerektiğini düşünürken, yüzde 26'sı ise Ukrayna'ya bizzat asker gönderilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Rusya'nın bir tehdit olarak algılanması, onun politikaları ve işgal hareketinden kaynaklanmaktadır.⁸ Aynı zamanda Putin rejiminin otoriter politikası burada bir etkidir. İngiliz gazetelerinin, başbakanlarının ve parlamentosunun tek bir sesle hareket etmesi ülkenin bütün kamuoyu önderlerinin bu meseleye aynı şekilde baktığını göstermektedir. Kamuoyu oluşturma gücüne sahip olan İngiliz başbakanları, parlamentosu ve basını Putin hükümetini güvenlikleştirmiştir. Bu politika aynı zamanda halk tarafından da desteklenmektedir. Halkın kamuoyu yapıcılıyla aynı şekilde düşündüğü ortaya çıkmaktadır. İngiltere'nin politikasının güvenlikleştirme neticesinde Rusya'yı izole etmek olduğu açıktır. Halk tarafından bu politikanın desteklenmesi siyasi seviyede uygulanmasını kolaylaştırmaktadır.

Finansman/ Grant Support

Yazar(lar) bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

The author(s) declared that this study has received no financial support.

Çıkar Çatışması/ Conflict of Interest

Yazar(lar) çıkar çatışması bildirmemiştir.

The authors have no conflict of interest to declare.

Açık Erişim Lisansı/ Open Access License

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY NC).

Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY NC) ile lisanslanmıştır.

Kaynaklar

Açıkmeşe, S. A. (2008). "Kopenhag Okulu ve Realist Güvenlik Çalışmaları'nda Aktör, Tehdit ve Politika: Avrupa Güvenliği Üzerine Bir Değerlendirme", (Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi).

Açıkmeşe, S. A. (2011). Algı mı, Söylem mi? Kopenhag Okulu ve Yeni-Klasik Gerçekçilikte Güvenlik Tehditleri. *Uluslararası İlişkiler*, 8 (30), s.43-73.

Ahsan, S. (2022). Ukrainian health workers respond to war. *World Report*: 399, (10328), March 5.

⁸ Putin'in propagandacı olarak tanımlanan Vladimir Solovyov'un İngiltere'nin Sarmat 2 füzesiyle yok edilebileceğini ifade etmesi İngiliz basınında geniş yer bulmuştur. Savaş esnasında Putin de Ukrayna'daki savaşa NATO üyelerinin karışmaması gerektiğini söyleyerek hızlı yanıt vermekle tehdit etmiştir. Detaylı bilgi için bkz. Mail Online, "One Sarmat missile means minus one Great Britain", <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10758463/Ukraine-war-Russian-state-media-threatens-nuke-UK.html> [Erişim: 4 Mayıs 2022]; BBC, "Putin'den uyarı: Ukrayna'ya dışarıdan müdahale edenlere yıldırım hızıyla yanıt vereceğiz", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-61253194> [Erişim: 4 Mayıs 2022].

- Aliyev, P. (2023). Rusya-Ukrayna Savaşı ve Afrika'da Gıda Güvenliği. *Africana*, 3 (1), 36-50.
- Aljazeera, (2022). Putin announces Russian annexation of four Ukrainian regions. <https://www.aljazeera.com/news/2022/9/30/putin-announces-russian-annexation-of-four-ukrainian-regions> (Erişim: 22 Ekim 2023).
- Allison, G. (2023). UK and Poland sign huge £1.9 billion air defence deal. *UK Defence Journal*, April 28.
- Austin, J. L. (1962). *How to Do Things with Words*, Oxford: Oxford University Press.
- Bajaj, S. S. ve Stanford, F. C. (2022). The Ukrainian refugee crisis and the pathology of racism. *BMJ*, 2022;376:o661.
- Baldwin, D. A. (1997). The Concept of Security. *Review of International Studies*, 23 (1), s.5-26.
- Balzacq, T. (2005). The Three Faces of Securitization: Political Agency, Audience and Context. *European Journal of International Relations*, 11 (2), s.171-201.
- Baylis, J. (2001). "International and Global Security in the Post-Cold War Era" (253-276), John Baylis and Steve Smith (Ed.), *the Globalization of World Politics: an Introduction to International Relations*, Second Edition, New York: Oxford University Press.
- Baysal, B. ve Lüleci, Ç. (2015). Kopenhag Okulu ve Güvenlikleştirme Teorisi. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 11 (22), 61-96.
- Baysal, B. (2020). 20 Years of Securitization: Strengths, Limitations and A New Dual Framework. *Uluslararası İlişkiler*, 17 (67), s.3-20.
- BBC (2022a). "Boris Johnson neden istifa etti?", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-62057956> [Erişim: 20 Mart 2023].
- BBC (2022b). "Rusya'nın Ukrayna'yı işgali İngiltere basınında", <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60518831> [Erişim: 25 Nisan 2022].
- Blackford, I. (2022). The House of Commons Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.709, No.123, Thursday 24 February 2022.
- Boungou, W. ve Yatié, A. (2022). The impact of the Ukraine-Russia war on world stock market returns. *Bordeaux Economics Working Papers*, BxWP2022-06.
- Bujon, A. L. ve Mendras, M. (2022). En Ukraine et en Russie, Le Temps de la Guerre. Introduction. *Esprit*, (4), N.484, s.35-38.
- Buzan, B. (1983). *People, States and Fear: the National Security Problem in International Relations*, Sussex: Wheatsheaf Books.
- Buzan, B., Wæver, O. ve Wilde, J. D. (1998). *Security: A New Framework for Analysis*, Colorado: Lynne Rienner Publishers.
- Byman, D. ve Speakman, S. (2016). The Syrian Refugee Crisis: Bad and Worse Options. *The Washington Quarterly*, 39 (2), 45-60.
- Clifton-Brown, G. (2022). The House of Commons Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.710, No.130, Tuesday 8 March 2022.
- Collins, R. E. H. (2022). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.819, No.123, Friday 25 February 2022.
- Daily Mail, "Kremlin: Boris Is Our No1 Enemy", 25 March 2022a.
- Daily Mail, "Boris: I'LL Send In Our Tanks", 23 April 2022b.
- Daily Mail, "Daily Mail Comment", February 24, 2023.

- Derrida, J. (1976). *Of Grammatology*, çev. Gayatri Chakravorty Spivak, Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Dinçer, M. (2023). Montrö Sözleşmesi Bağlamında Karadeniz'de Türkiye-Rusya İlişkileri. *Uluslararası İlişkiler ve Politika Dergisi*, 3 (1), 50-67.
- Doğan, Z. (2019). Kopenhag Okulu'nun Güvenlikleştirme Teorisi Bağlamında Güvenlik-Medya İlişkisi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 49, 170-186.
- Erol, M. S. ve Başaran, D. (2022). Rusya-Ukrayna Savaşı Bağlamında Polonya'nın Artan Jeopolitik Önemi. *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi*, 6 (1), 13-39.
- Euronews, (2022). Rusya: Buça'daki savaş suçu ithamlarını reddediyoruz. <https://tr.euronews.com/2022/04/03/rusya-buca-daki-savas-sucu-ithamlar-n-reddediyoruz> (Erişim: 24 Ekim 2023).
- Evening Standard (2023): "Finland joining Nato is 'direct result of Putin's aggression', says UK", <https://www.standard.co.uk/news/politics/finland-rishi-sunak-james-cleverly-sweden-nato-b1072210.html> [Erişim: 29 Nisan 2023].
- Ford, V. (2022). The House of Commons Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.711, No.145, Thursday 31 March 2022.
- Goldie, A. M. (2022a). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.820, No.150, Tuesday 5 April 2022.
- Goldie, A. M. (2022b). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.820, No.152, Thursday 7 April 2022.
- Gov UK (2022a), "PM statement to the House of Commons on Ukraine: 24 February 2022", <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-to-the-house-of-commons-on-ukraine-24-february-2022> [Erişim: 15 Nisan 2022].
- Gov UK (2022b), "PM call with NATO leaders: 25 February 2022", <https://www.gov.uk/government/news/pm-call-with-nato-leaders-25-february-2022> [Erişim: 17 Nisan 2022].
- Gov UK (2022c), "Prime Minister's speech in Estonia on the Russian invasion of Ukraine: 1 March 2022", <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-ministers-speech-in-estonia-on-the-russian-invasion-of-ukraine-1-march-2022> [Erişim: 20 Nisan 2022].
- Gov UK (2022d), "PM statement on the vote at the UN General Assembly: 2 March 2022", <https://www.gov.uk/government/news/pm-statement-on-the-vote-at-the-un-general-assembly-2-march-2022> [Erişim: 23 Nisan 2022].
- Gov UK (2022e), "PM article on Ukraine: 6 March 2022", <https://www.gov.uk/government/news/pm-article-on-ukraine-6-march-2022> [Erişim: 15 Nisan 2022].
- Gov UK (2022f), "PM statement at joint press conference on Ukraine: 7 March 2022", <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-at-joint-press-conference-on-ukraine-7-march-2022> [Erişim: 18 Nisan 2022].
- Gov UK (2022g), "PM statement at NATO press conference: 24 March 2022", <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-statement-at-nato-press-conference-24-march-2022> [Erişim: 22 Nisan 2022].
- Gov UK (2022h), "Prime Minister Liz Truss's statement: 6 September 2022", <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-minister-liz-truss-statement-6-september-2022> [Erişim: 25 Mart 2023].

- Gov UK (2022i), "British Army exercises boost presence across Europe", <https://www.gov.uk/government/news/british-army-exercises-boost-presence-across-europe> [Erişim: 3 Mayıs 2022].
- Guardian (2022). "UK military aid to Ukraine could rise to £500m, MPs told", <https://www.theguardian.com/politics/2022/apr/25/uk-military-aid-to-ukraine-could-rise-to-500m-mps-told> [Erişim: 3 Mayıs 2022].
- Hansard, Ukraine: Challenger 2 Tanks, Wednesday 18 January 2023, House of Lords.
- Howell, A. ve Richter-Montpetit, M. (2020). Is securitization theory racist? Civilizationism, methodological whiteness, and antiblack thought in the Copenhagen School. *Security Dialogue*, 51 (1), s.3-22.
- Independent, "Wanted for war crimes... and stealing Ukraine's children", March 18, 2023.
- Jenkins, B. M. (2023). Consequences of the War in Ukraine: The Economic Fallout. Rand Corporation.
- Johannesson, J. ve Clowes, D. (2022). Energy Resources and Markets-Perspectives on the Russia-Ukraine War. *European Review*, 30 (1), s.4-23.
- Lammy, D. (2022). The House of Commons Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.710, No.134, Tuesday 15 March 2022.
- Lord Ahmad (2022a). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.820, No.148, Friday 1 April 2022.
- Lord Ahmad (2022b). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.820, No.149, Monday 4 April 2022.
- Lord Newby (2022). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.819, No.122, Thursday 24 February 2022.
- Malik, S. (2015). "Framing a discipline" (3-11), Peter Hough et al. (Ed.), *International Security Studies: Theory and Practice*, New York: Routledge.
- Marsh, N. (2023). Responding to needs: military aid to Ukraine during the first year after the 2022 invasion. *Defense & Security Analysis*, 39 (3), 329-352.
- Mbah, R. E. ve Wasum, D. F. (2022). Russian-Ukraine 2022 War: A Review of the Economic Impact of Russian-Ukraine Crisis on the USA, UK, Canada, and Europe. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 9 (3), s.144-153.
- McDonald, M. (2008). Securitization and the Construction of Security. *European Journal of International Relations*, 14 (4), s.563-587.
- McInnes, C. ve Rushton, S. (2013). HIV/AIDS and securitization theory. *European Journal of International Relations*, 19 (1), s.115-138.
- Mills, C. Sanctions against Russia, The House of Commons: Research Briefing, 20 April 2022.
- NATO, <https://www.nato.int/nato-on-the-map/#lat=65.51945129368599&lon=20.396882909862224&zoom=0&layer=1>
- New York Times, (2023). Troop Deaths and Injuries in Ukraine War Near 500,000, U.S. Officials Say. <https://www.nytimes.com/2023/08/18/us/politics/ukraine-russia-war-casualties.html> (Erişim: 22 Ekim 2023).
- Nyman, J. (2013). "Securitization Theory" (51-62), Laura J. Shepherd (Ed.), *Critical Approaches to Security: An Introduction to Theories and Methods*, New York: Routledge.
- Robathan, A. R. G. (2022). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.820, No.152, Thursday 7 April 2022.

- SIPRI, <https://milex.sipri.org/sipri> [Erişim: 29 Nisan 2023].
- Smith, A. E. (2022). The House of Lords Official Report: Parliamentary Debates (Hansard), Vol.819, No.122, Thursday 24 February 2022.
- Sputnik, (2023). 30 yıl aradan sonra bir ilk: İngiliz Challenger 2 tankı Ukrayna'da yok edildi. <https://sputniknews.com.tr/20230906/30-yil-aradan-sonra-bir-ilk-ingiliz-challenger-2-tanki-ukraynada-yok-edildi-1075226076.html> (Erişim: 23 Ekim 2023).
- Sula, İ. E. (2021). Güvenlikleştirme Kuramında 'Söz Edim' ve 'Pratikler': Türkçe Güvenlikleştirme Yazınında 'Yöntem' Arayışı. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 17 (37), s.85-118.
- The Sun, "Sick Putin Plumbs New Depths", 10 March 2022.
- Tichý, L. (2019). EU-Russia Energy Relations: A Discursive Approach. Switzerland: Springer Nature.
- Twitter, (2022a). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1496709938973917186> [Erişim: 15 Nisan 2022].
- Twitter, (2022b). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1496784638584360961> [Erişim: 17 Nisan 2022].
- Twitter, (2022c). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1496818439222087684> [Erişim: 17 Nisan 2022].
- Twitter, (2022d). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1500949857074307072> [Erişim: 20 Nisan 2022].
- Twitter, (2022e). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1501175422268149764> [Erişim: 19 Nisan 2022].
- Twitter, (2022f). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1506271558926544901> [Erişim: 20 Nisan 2022].
- Twitter, (2022g). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1511733917618999305> [Erişim: 23 Nisan 2022].
- Twitter, (2022h). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1516513234622234628> [Erişim: 23 Nisan 2022].
- Twitter, (2022i). <https://twitter.com/BorisJohnson/status/1517925295180988419> [Erişim: 24 Nisan 2022].
- UNHCR, (2023). "Refugees from Ukraine recorded across Europe", <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine> [Erişim: 6 Mayıs 2022].
- U.S. Department of State, (2023). U.S. Security Cooperation with Ukraine. <https://www.state.gov/u-s-security-cooperation-with-ukraine/> (Erişim: 22 Ekim 2023).
- Wilkinson, C. (2007). The Copenhagen School on Tour in Kyrgyzstan: Is Securitization Theory Useable Outside Europe? *Security Dialogue*, 38 (1), s.5-25.
- Williams, M. C. (2003). Words, Images, Enemies: Securitization and International Politics. *International Studies Quarterly*, 47, s.511-531.
- Wolfers, A. (1952). "National Security" as an Ambiguous Symbol. *Political Science Quarterly*, 67 (4), s.481-502.
- Yenginar, A. (2022). Rusya-Ukrayna Savaşının Bir Sonucu Olarak İmzalanan Tahıl Koridoru Anlaşmasının Montrö Boğazlar Sözleşmesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Journal of Marine and Engineering Technology*, 2 (2), 101-110.
- YouGov (2022a). "Invasion of Ukraine shifts public attitudes to Russia... and the USA", <https://yougov.co.uk/topics/politics/articles-reports/2022/03/01/invasion-ukraine-shifts-public-attitudes-russia-an> [Erişim: 30 Nisan 2022].
- YouGov (2022b), "European reaction to the Russian invasion of Ukraine", <https://yougov.co.uk/topics/politics/articles-reports/2022/02/28/european-reaction-russian-invasion-ukraine> [Erişim: 30 Nisan 2022].
- Zora, K. (2015). Güvenlikleştirme: Hukuksal Meşruiyetten Siyasal Meşruiyete Evrilme ve Kopenhag Okulu. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 23 (2), s.111-126.